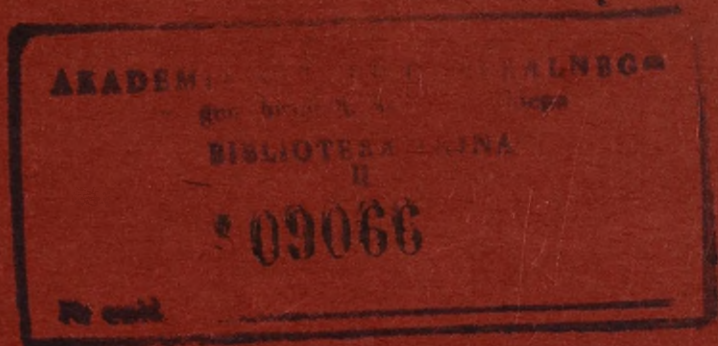

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
 im. gen. broni K. Świerczewskiego

TAJNE
 Egz. Nr

**II KONFERENCJA NAUKOWO-TEORETYCZNA
 AKADEMII SZTABU GENERALNEGO**

**STRESZCZENIA REFERATÓW WYGLĄSZANYCH
 NA SEKCJACH**

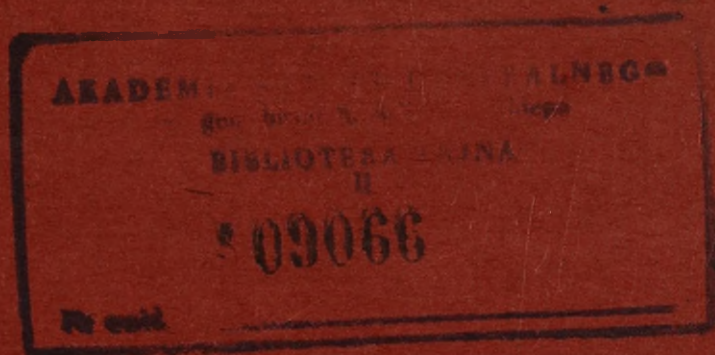
- Referaty Katedr :
- a Podstaw Marksizmu-Leninizmu
 - b Ekonomii Politycznej
 - c Taktyki Wojsk Panc. i Zmech.
 - d Taktyki Wojsk Inżynieryjnych
 - e Teorii Strzelania (Fak. Art.)
 - f Przedmiotów Specjalnych (Fak. W. Lot.)
 - g Łączności
 - h Taktyki tyłów

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
 im. gen. br. K. Świerczewskiego
 Dział

14417

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. broni K. Świerczewskiego

TAJNE
Egz. Nr

**II KONFERENCJA NAUKOWO-TEORETYCZNA
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO**

**STRESZCZENIA REFERATÓW WYGŁASZANYCH
NA SEKCJACH**

Referaty Katedr :

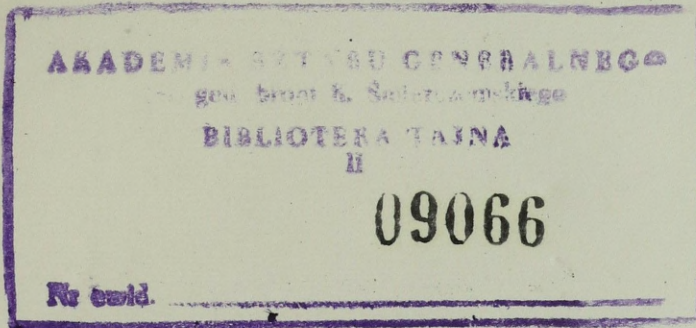
- a Podstaw Marksizmu-Leninizmu
- b Ekonomii Politycznej
- c Taktyki Wojsk Panc. i Zmech.
- d Taktyki Wojsk Inżynieryjnych
- e Teorii Strzelania (Fak. Art.)
- f Przedmiotów Specjalnych (Fak. W. Lot.)
- g Łączności
- h Taktyki tyłów

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. br. K. Świerczewskiego

14417

Przem. Prot. nr. 12357 *Pa*

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. broni K. Swierczewskiego

T A J N E

Egz. Nr. ... 280

II KONFERENCJA NAUKOWO-TEORETYCZNA
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO.

Streszczenia referatów wygłaszanych na sekcjach.

Referaty Katedr:

- a/ Podstaw Marksizmu-Leninizmu,
- b/ Ekonomii Politycznej
- c/ Taktyki Wojsk Pancernych i Zmech.
- d/ Taktyki Wojsk Inżynieryjnych,
- e/ Teorii Strzelania /Fak.Art./
- f/ Przedmiotów Specjalnych /Fak.W.Lot./
- g/ Łączności.
- h/ Taktyki Tyłów.

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. br. K. Swierczewskiego

Wzrost

Wzrost

REMBERTÓW - październik 1955r.

R E F E R A T

KATEDRY PODSTAW MARKSIZMU- LENINIZMU.

Wychowanie żołnierzy na postępowych i rewolucyjnych tradycjach
narodu polskiego.

/streszczenie/.

Jednogodzinny referat ma na celu omówienie tylko kilku wybranych zagadnień, a nie zajmowanie się - jak to byłoby można wnioskować z tytułu - całokształtem tego problemu. Po drugie, referat ogranicza się tylko do samej treści wykładów czy ćwiczeń nie omawiając form i metod wychowawczych.

Referat uwzględnia w zasadzie dwa zasadnicze problemy: zagadnienie ciągłości procesu historycznego oraz szczególne podkreślenie tradycji rewolucyjnych naszego narodu.

Biorąc pod uwagę program i specyfikę nauczania historii Polski w ASG, należy stwierdzić, że zasadniczym okresem, w którym najsilniej występować będzie ciągłość tradycji rewolucyjnych, będzie cały wiek XIX. Niezwykle ważny jest problem pokazania słuchaczowi, dlaczego klasa robotnicza i rewolucyjny ruch robotniczy są w prostej linii spadkobiercami i kontynuatorami szczytnych tradycji walk narodowo-wyzwoleńczych pierwszej połowy XIX wieku. W związku z tym, należy krytycznie ustosunkować się do niesłusznego, a do niedawna stosowanego jeszcze podziału naszych dziejów na historię Polski, pod którą rozumiano okres dziejów naszego narodu do 1864 roku i historię polskiego ruchu robotniczego od 1864 do chwili obecnej.

Podział taki jest sztuczny i niesłuszny, gdyż sugeruje jakoby ruch robotniczy w Polsce i jego historia była czymś odrębnym od historii całego narodu.

W związku z tym, w referacie rozwinięta została teza, aby wyraźniej niż do tej pory pokazywać słuchaczowi, że rewolucyjność jest kategorią historyczną. Nie można np. mierzyć tą samą miarą rewolucjonistów z początku XIX wieku i proletariackich bojowników z końca tego wieku.

Nieco szerzej omówiono w referacie znaczenie powstania styczniowego jako ostatniego powstania przygotowanego i kierowanego przez blok szlachecko-mieszczański. Do tej pory, i słusznie, podkreślaliśmy głównie to, że powstanie zamyka cały poprzedni okres walk narodowo-wyzwoleńczych, kierowanych przez wyżej wspomniany blok szlachecko-mieszczański. Zbyt mało natomiast wyszukiwaliśmy momentów świadczących o tym, że powstanie nie tylko zamyka stary, ale jednocześnie otwiera nowy etap walk narodowo-wyzwoleńczych tym razem pod hegemonią klasy robotniczej. Dla potwierdzenia tej tezy w tekście referatu zamieszczono niektóre dane Hercega dotyczące powstania, jak również fragmenty z niedawno opublikowanych listów R. Traugutta. Osobną pozycję stanowi zagadnienie pokazania czołowych postaci rewolucjonistów szlachecko-mieszczańskich, jak np. Dąbrowski, Wróblewski, Hauke,

Bossak i inni ciągnących w kierunku rewolucyjnego ruchu proletariatu.

Wreszcie, ostatnim momentem tej części referatu jest podkreślenie konieczności spopularyzowania i zaznajomienia słuchaczy z wynikami powojennych badań nad rewolucją 1905-7r. Chodzi tu, oczywiście, tylko o ogólną analizę dotychczas opracowanego materiału. Analiza ta pozwala już na wysuwanie pewnych wniosków, jak:

- a/ Rewolucja 1905-7 miała charakter wybitnie ogólnonarodowy. Ruch rewolucyjny w mniejszym lub w większym stopniu objął wszystkie zabory.
- b/ Nasilenie walk chłopskich było większe niż do tej pory się ogólnie przypuszczało.

Pozostaje ważny z punktu widzenia specyfiki naszej uczelni jeszcze ciągle otwarty problem dokładnego zbadania działalności SDKPiL w wojskowo rewolucyjnych organizacjach w armii carskiej, oraz niemieckiej dokładnego zbadania działalności i pracy PPS-owskich grup bojowych.

Kierownictwo i działalność ich niesłusznie do tej pory utożsamialiśmy ze "starymi", tzn. z Piłsudskim i piłsudczyzną.

Druga część referatu jest poświęcona zagadnieniu walki z błędami i fałszerstwami historiografii burżuazyjnej. Burżuazyjna historiografia polska ma na sumieniu sporo fałszerstw, przemilczeń czy wyraźnie tendencyjnego przedstawiania całego szeregu procesów społecznych względnie wydarzeń z życia naszego narodu. Cały szereg tych tendencyjnych i błędnych teorii pokutuje jeszcze do dziś w naszym społeczeństwie - i to w większym na ogół stopniu niż przypuszczamy zazwyczaj.

Wynika stąd konieczność uzbrojenia słuchaczy w oręż, przy pomocy którego potrafiliby wykrywać i zwalczać tego rodzaju teorie.

W tym celu jest rzeczą konieczną, po pierwsze, zapoznać słuchaczy z najbardziej powszechnymi fałszerstwami historiografii burżuazyjnej, a po drugie wykazać nienaukowość tych argumentów. W referacie omówione są szerzej dwa przykłady. Pierwszy to sprawa państwa polskiego.

Na przykładzie rozmaitych teorii powstania państwa polskiego od Naruszewicza, poprzez Lelewela, ^{Maciejowski} Maciejowskiego aż do Wojciechowskiego i Gumplewicza, najwyraźniej widać, jak ta sama nieraz teoria jest rozmaicie wykorzystywana i dostosowana do aktualnych potrzeb ~~nas~~ ^{ich} posiadających. Jako przykład drugi wybrano legendę wilsonowską. W tym drugim przykładzie widać z całą jaskrawością, jak burżuazja wykorzystując osławiony 13 punkt deklaracji wilsonowskiej, wbrew oczywistym faktom chce go uczynić kamieniem węgielnym niepodległości Polski. Burżuazyjną historiografią powoduje tutaj wyraźnie tendencja do ukrycia prawdziwej i rzeczywistej przyczyny odzyskania niepodległości, to jest zwycięstwa Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

Te dwa przykłady nie wyczerpują oczywiście zagadnienia, a mają tylko na celu zasygnalizowanie jego ważności z zwrócenie uwagi na konieczność uwzględnienia tego odcinka walki ideologicznej w procesie szkolenia i wychowywania słuchaczy.

REFERAT OPRACOWAŁ:
ST. WYKŁADOWCA KATEDRY PODSTAW
MARKSIZMU- LENINIZMU

B A R C Z A K -kpt.

R E F E R A T

KATEDRY EKONOMII POLITYCZNEJ.

ROLA EKONOMIKI WE WSPÓŁCZESNEJ WOJNIE.

/streszczenie/

I. Wpływ ustroju ekonomicznego na charakter ekonomiki.

Charakter ekonomiki oraz kierunek jej rozwoju określony jest przez ustrój ekonomiczny. Podstawą ustroju ekonomicznego jest przede wszystkim panująca forma własności środków produkcji. Na bazie określonych warunków ekonomicznych działa podstawowe prawo ekonomiczne danego ustroju, które określa wszystkie główne strony i procesy zachodzące w danym sposobie produkcji, oraz cel produkcji społecznej i drogi prowadzące do tego celu. W ustroju kapitalistycznym panującą formą własności, obejmującą podstawowe środki produkcji jest własność prywatno-kapitalistyczna.

W państwach kapitalistycznych podstawowe środki produkcji skupione są w rękach wielkich kapitalistycznych monopolii. Na bazie tych warunków działa podstawowe prawo ekonomiczne współczesnego kapitalizmu. Ekonomiką państw kapitalistycznych jest narzędziem w rękach monopolii dla zapewnienia im wysokich zysków. Jedną z dróg zapewniających monopolom wysokie zyski jest militaryzacja ekonomiki. Charakter i kierunek rozwoju ekonomiki państw kapitalistycznych określany jest przez podstawowe prawo ekonomiczne współczesnego kapitalizmu. Nie interesy społeczeństwa, lecz interesy monopolii kapitalistycznych decydują o charakterze i kierunku rozwoju ekonomiki państw kapitalistycznych.

Wyrazem tego jest militaryzacja ekonomiki państw kapitalistycznych.

Militaryzacja ekonomiki oznacza:

1/ Zmiane struktury produkcji na rzecz rozwijania przemysłu wojennego, odrywanie od pracy produkcyjnej olbrzymiej masy siły roboczej do produkcji środków niszczenia oraz do armii, zaostreżenie wewnętrznych sprzeczności kapitalizmu w wyniku umocnienia pozycji kapitalizmu państwowo-monopolistycznego.

2/ Osłabienie systemu finansowego przez rozęcie budżetów wojennych, wzrost deficytu budżetowego, wzrost długów państwowych, wzmożenie inflacji oraz wzrost ciężarów podatkowych spychanych na barki mas pracujących.

3/ Wzmoczone gnienie systemu kredytowego kapitalizmu.

4/ Zaostreżenie sprzeczności państw kapitalistycznych na tle walki o surowce strategiczne oraz zmianę struktury handlu zagranicznego na rzecz surowców strategicznych i broni.

- 5/ Militaryzacja nauki burżuazyjnej, wykorzystywanie odkryć i wynalazków dla produkcji środków niszczenia kosztem hamowania postępu technicznego w produkcji pokojowej.
- 6/ Wzrost cen na artykuły masowego spożycia, spadek realnych płac, pogarszanie warunków pracy i warunków mieszkaniowych, wzmożoną intensyfikację pracy, redystrybucję dochodu narodowego w interesie monopolii, co prowadzi do względnego i bezwzględnego zubożenia klasy robotniczej.
- 7/ Dalszy postęp faszyzacji krajów kapitalistycznych.

Militaryzacja ekonomiki oznacza pogłębienie już istniejącej dysproporcji w ekonomice państw kapitalistycznych. Wyrazem rozwoju ekonomiki państw kapitalistycznych w kierunku wszechstronnej militaryzacji są wydatki poszczególnych państw na cele "obronne", ogłoszone przez Departament Spraw Gospodarczych ONZ. Militaryzacja ekonomiki ujemnie wpływa na rozwój przemysłu cywilnego /w Anglii w 1952r. produkcja przemysłu włókienniczego była o 10% niższa w porównaniu z 1938r./. Współcześni burżuazyjni ekonomiści usiłują wykazać, że przygotowania wojenne są zbawieniem ekonomiki państw kapitalistycznych od kryzysów i bezrobocia. Militaryzacja oznacza tylko chwilowy wzrost aktywności produkcyjnej, bowiem nie usuwa ona dysproporcji między produkcją i spożyciem. Oligarchia finansowa stale obniża efektywny popyt mas pracujących, co prowadzi do stopniowego narastania elementów kryzysu ekonomicznego nadprodukcji.

W przeciwieństwie do ekonomiki państw kapitalistycznych, ekonomiką państw obozu socjalistycznego rządzi podstawowe prawo ekonomiczne socjalizmu. Dlatego charakter ekonomiki i kierunek jej rozwoju podporządkowany jest interesom społeczeństwa. Ekonomikę państw obozu socjalistycznego cechuje wszechstronny rozwój, który zapewnia zaspokajanie ciągle rosnących potrzeb materialnych i kulturalnych oraz umacnia siłę obronną.

II. Współzależność i wzajemne związki między wojną i ekonomiką.

Na ekonomikę obok innych czynników wywiera poważny wpływ wojna. Szczególnie w okresie ogólnego kryzysu kapitalizmu silnie uwidacznia się współzależność między wojną i ekonomiką. Współczesne wojny są wojnami okresu maszynowego, wymagają wielomilionowych armii wyposażonych w różnorodną technikę i obejmują teatrami działań wojennych niemal całą kulę ziemską.

Zaspokojenie potrzeb współczesnej wojny wymaga przestawienia całej ekonomiki na tory wojenne. Również wydatki wojenne niewspółmiernie wzrosły w porównaniu z wydatkami wojen okresu przedimperialistycznego. W drugiej wojnie światowej produkcja dla potrzeb wojny w USA osiągnęła 46% produkcji globalnej, w Anglii 50%, a w hitlerowskich Niemczech jeszcze więcej. Potrzeby wojny muszą być pokrywane z produkcji bieżącej. Już pierwsza wojna światowa wykazała, że zapasy wojenne gromadzone w czasie pokoju nie mogą wystarczyć na dłuższy okres czasu bowiem współczesne wojny są długotrwałe, a na polach bitew pojawiają się nowe środki walki. Potencjał ekonomiczny kraju we współczesnej wojnie odgrywa wielką rolę. Wykorzystanie potencjału ekonomicznego i jego ciągły rozwój zależy w poważnej mierze od ustroju państwowego i społecznego. Potencjał ekonomiczny kapitalizmu oraz zdolność jego mobilizacji dla potrzeb wojny są poważnie osłabione przez wewnętrzne sprzeczności kapitalizmu. Burżuazyjni ekonomiści usiłują dowieść, że państwo burżuazyjne podporządkowane monopolom jakoby może regulować produkcję. Jednak rzeczywistość pokazuje co innego. Ekonomia państw kapitalistycznych opiera się na prywatno-kapitalistycznej formie własności, co z góry wyklucza możliwość planowego organizowania produkcji, która zawsze będzie się rozwijać w kierunku rokującym kapitalistom najwyższe zyski. Poza tym, nadal działa prawo anarchii i konkurencji, a monopole bynajmniej nie usuwają tego prawa, lecz na odwrót - prawo to działa z jeszcze większą siłą.

Ustrój kapitalistyczny, jego wewnętrzne sprzeczności, żywo i skutecznie działające prawa ekonomiczne kapitalizmu - wszystko to sprawia, że niemożliwe jest w warunkach kapitalizmu pełne wykorzystanie potencjału ekonomicznego dla potrzeb wojny.

Ogromna i wznosząca się rola ekonomiki we współczesnej wojnie sprawiła, że różnego rodzaju teorie burżuazyjnych teoretyków wojakowych nie doceniające roli ekonomiki w wojnie ustępują miejsca bardziej realistycznym teoriom uwzględniającym tę rolę.

Rola ekonomiki we współczesnej wojnie wzrosła w porównaniu do wojen okresu przedimperialistycznego, niemniej jednak ekonomika nie jest jedynym czynnikiem wywierającym wpływ na losy wojny. Obok potencjału ekonomicznego, ogromną rolę odgrywa potencjał wojenny i moralno-polityczny narodu.

Niemcy hitlerowskie dysponowały ogromnym potencjałem ekonomicznym całej niemal Europy, jednak poniosły klęskę w wyniku działań bojowych Armii Radzieckiej. Z tego wynika, że roli ekonomiki we współczesnej wojnie nie można nie doceniać, ale nie wolno również jej przeceniać. Rolę ekonomiki we współczesnej wojnie możemy zrozumieć w pełni, jeśli obok niej uwzględnimy pozostałe czynniki.

Nauka wojenna, tak jak każda inna gałąź wiedzy, ciągle się rozwija. Rozwija się również jej część składowa sztuka wojenna traktująca o sposobach i formach prowadzenia wojny. Formy i sposoby prowadzenia wojny ulegają ciągłym zmianom. Marksizm-leninizm uczy, że zmiany te zachodzą w zależności od zmian i rozwoju sposobu produkcji. Rozwój sił wytwórczych prowadzi do zmiany techniki i uzbrojenia. Zmiana stosunków produkcji daje jakościowo innego człowieka. Wraz z pojawieniem się nowych środków walki zmienia się sposób i forma prowadzenia wojny. Inaczej walczone przed Napoleonem i inaczej walczy się we współczesnych warunkach, gdy armie wyposażone są w najnowsze środki walki z bronią atomową włącznie. Socjalistyczny sposób produkcji stworzył jakościowo nowego człowieka i nową ekonomikę opartą o społeczną własność środków produkcji.

Te zmiany doprowadziły do powstania nowych sposobów i form prowadzenia wojny, co znalazło wyraz w radzieckiej nauce wojennej.

Obok oddziaływania ekonomiki na sposób i formy prowadzenia wojny, należy również widzieć wpływ wojny na ekonomikę. Szereg gałęzi współczesnego przemysłu zawdzięcza swoje powstanie i rozwój między innymi wymaganiom współczesnej wojny. Wpływ wojny na ekonomikę znajduje wyraz w militarystyce ekonomiki państw kapitalistycznych. Ekonomika państw kapitalistycznych jest ekonomiką wojenną nie tylko w czasie wojny, lecz również i w okresie międzywojennym. Militarystyka ekonomiki państw imperialistycznych ma na celu przystosowanie ekonomiki do agresywnej wojny przeciw obozowi socjalistycznemu. Jednak potężny rozwój ekonomiki państw obozu socjalistycznego, która jest w stanie wyposażyć nasze armie w najbardziej nowoczesny sprzęt, broń i technikę bojową, sprawił, że państwa imperialistyczne znalazły się w pozycji odstającego w tyle.

Ekonomika socjalistyczna różni się zasadniczo od ekonomiki kapitalistycznej zarówno w czasie wojny, jak i w czasie pokoju. Różnica ta wynika z samego charakteru dwóch odmiennych ustrojów społeczno-ekonomicznych. Ekonomiką socjalistyczną rządzą prawa ekonomiczne socjalizmu. Ustrój socjalistyczny zapewnia jej planowy i nieprzerwany rozwój, a w czasie wojny umożliwia szybkie zmobilizowanie jej dla potrzeb wojny.

Państwa obozu socjalistycznego nie są zainteresowane w wojnie, bowiem w czasie wojny decydującego znaczenia nabiera produkcja wojenna, co nie może przyczynić się do realizacji wymogów podstawowego prawa ekonomicznego socjalizmu. Wojna wpływa ujemnie na rozwój ekonomiki, ponieważ we współczesnych warunkach, gdy armie wyposażone są w broń masowej zagłady, wojna powoduje ogromne zniszczenie sił wytwórczych, baz surowcowych, energetycznych i produkcyjnych. Celem współczesnych wojen jest między innymi niszczenie ważnych pod względem ekonomicznym ośrodków kraju.

Wystarczy tylko pokazać, jakie straty poniosła ekonomika poszczególnych krajów w toku drugiej wojny światowej, aby zrozumieć, jak ujemny wpływ wywiera wojna na ekonomikę.

III. Rola ekonomiki we współczesnej wojnie.

Współczesna wojna stawia ekonomicznie wysokie wymagania.

Wyposażenie wielkich armii, zaopatrzenie frontu we wszystko, co niezbędne jest dla prowadzenia wojny, wymaga przestawienia ekonomiki na tory wojenne.

O ile w pierwszej wojnie światowej na jednego żołnierza przypadało 0,3-0,4 KM energii mechanicznej, to w drugiej wojnie światowej już ponad 10KM. Nasycenie wojsk techniką nadal stale wzrasta.

Motor ma zastosowanie we wszystkich rodzajach wojsk i walki.

To stawia przed ekonomiką olbrzymie zadanie sprostanienia

potrzebom armii i frontu w zakresie zabezpieczenia stałego dopływu najnowszej techniki bojowej w odpowiedniej ilości i jakości.

Współczesna wojna wymaga posiadania potężnej bazy produkcyjnej,

a szczególnie potężnego przemysłu ciężkiego z przemysłem budowy

maszyn na czele. Ten fakt doceniają również współcześni burżua-

zyjni przedstawiciele myśli wojskowej, którzy podkreślają

ogromną rolę potencjału ekonomicznego i moralnego we współczesnej

wojnie. Jednak stosunki społeczno-ekonomiczne, jakie panują

w państwach kapitalistycznych, uniemożliwiają wykorzystanie

i zmobilizowanie potencjału ekonomicznego dla celów wojny

w takim stopniu, jak jest to możliwe w państwach obozu socjalistycznego. Nie mniej jednak nie wolno nam zarówno nie doceniać, jak i przeceniać ekonomiki państw kapitalistycznych. Uwzględniając realne fakty, że obóz imperialistyczny posiada wysoko rozwiniętą ekonomikę, ogromne zasoby materiałowe i ludzkie, że jest ona zdolna zaopatrzyć imperialistyczne armie w najbardziej nowoczesny sprzęt i broń, uwzględniając, że burżuazyjna nauka wojenna hołduje działaniom zaczepnym i czynnikowi zaskoczenia - należy uczynić wszystko, aby nie dać się zaskoczyć. Zaskoczenie we współczesnej wojnie przy istnieniu broni masowej zagłady może narazić ekonomikę na ogromne straty, gdyż jest ona bazą wojny i jednocześnie obiektem jej planów strategicznych.

REFERAT OPRAWIŁ:
ST. WYKŁADOWCA EKONOMII POLITYCZNEJ

D W O J A C K I
mjr.

R E F E R A T

KATEDRY WOJSK PANCERNYCH I ZMECHANIZOWANYCH.

NIEKTÓRE PROBLEMY NATARCIA DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ Z FORSO-
WANIEM PRZESZKODY WODNEJ Z MARSZU .

/streszczenie/.

Praca nie obejmuje całości zagadnień związanych z forsowaniem przeszkody wodnej przez dywizję smechanizowaną z marszu, nadświetla jedynie niektóre problemy, które zdaniem Katedry następującej najwięcej trudności w szkoleniu wojsk tabów oraz w praktyce ćwiczeń z wojskami.

1. Głębokość i treść zadań bojowych dywizji smechanizowanej
w naturze z forsowaniem z marszu.

Treść i głębokość zadań bojowych nadświetlona jest zarówno z punktu widzenia zapewnienia ciągłości naturze dywizji, jak i z punktu widzenia naturze forsowania przeszkody wodnej, jak i z punktu widzenia naturze zadania samego forsowania. Katedra uważa, że zadania bojowe na okres forsowania mogą być precyzowane przez podjętego po podjęciu dywizji do rzeki, jednakże zasadniczą rzeczą jest postawienie dywizji zadania bojowego gdy znajduje się ona z dala od rzeki, które by obejmowało również jej sforsowanie.

Przy tym zadanie bojowe na podjęcie do rzeki musi obejmować również opanowanie przyczółków na przeciwnym brzegu przez OZ lub szereg oddziały - w żadnym wypadku nie może być opóźnione rubieżą samej rzeki. Katedra uważa, że w wypadku, gdy dywizja smechanizowana otrzymuje zadanie, kiedy znajduje się ona w dużej odległości od rzeki /30-40/ i więcej km/, celem jest stawianie jej zadania dnia, obejmującego opanowanie przyczółka. Zatrzymanie dywizji smechanizowanej przed rubieżą wodną jest nie dopuszczalne.

Treść zadań bojowych na okres forsowania, w wypadku spreparowania ich przez dowódcę podjętego, musi zabezpieczać, z jednej strony, opanowanie przyczółków, zabezpieczających również następujących reutów bojowych oraz rozbrojone rozbrojenie wojsk na przyczółku, a z drugiej strony zapewnić kolejnym reutów bojowym warunki do utrzymania opanowanego przyczółka, co jest szczególnie ważne w wypadku forsowania przeszkody wodnej w oderwaniu od głównych sił nacierających wojsk z braku sąsiadów oraz w wypadku podchodzenia z głębi silnych oddziałów nieprzyjaciela.

2. Ugrupowanie bojowe dywizji zmechanizowanej w natarciu z
forsowaniem przeszkody wodnej z marszu.

Tak jak charakter działań bojowych przed rzeką wpływa na ugrupowanie bojowe, w jakim dywizja zmechanizowana przystępuje do forsowania, tak zamiar dowódcy dywizji zmechanizowanej na forsowanie musi wpływać na charakter i sposób działania dywizji przy podejściu do rzeki.

Najbardziej celowe jest ugrupowanie bojowe dywizji w dwa rzuty, przy posiadaniu w pierwszym rzucie nie mniej jak trzech pułków, w tym jeden uprzednio działający ewentualnie jako OW dywizji.

Jako OW celowym jest w zasadzie wysyłać wzmocniony pułk zmechanizowany. Jednakże w pewnych warunkach, a szczególnie wówczas gdy szybkość działania zapewnić może wyprzedzenie nieprzyjaciela w podejściu do rzeki, celowym jest jako OW wysyłać wzmocniony pułk czołgów. Podstawową trudnością jest brak na wyposażeniu dywizji samobieżnych promów, oraz brak w etacie pułku czołgów odpowiedniej ilości piechoty zmotoryzowanej.

W działaniach w strefie taktycznej obrony nieprzyjaciela możliwe jest wysyłanie OW z pułków pierwszego rzutu dla opanowania na szerokim froncie niewielkich przyczółków na przeszkodzie wodnej i utrzymania ich do podejścia głównych sił.

W wypadku braku możliwości wysłania OW w sile wzmocnionego pułku, w pierwszym rzucie dywizji celowym jest mieć trzy pułki zmechanizowane.

Pierwszy rzut dywizji w sile trzech pułków zabezpiecza możliwość forsowania na odpowiednio szerokim froncie.

Posiadanie w dywizji drugiego rzutu zapewnia możliwość szybkiego przeniesienia wysiłku na nowy kierunek, gdzie uzyskano największe powodzenie oraz umożliwia wzmocnienie siły uderzenia w toku forsowania.

III. Odcinek forsowania rzeki przez dywizję zmechanizowaną .

Szerokość odcinka forsowania winna zabezpieczyć możliwość wykonania odpowiednio silnego uderzenia na nieprzyjaciela, jak również możliwość użycia wystarczającej ilości środków przeprawowych przy ich dostatecznym rozśrodkowaniu na przeprawie.

Przy użyciu w pierwszym rzucie dywizji trzech pułków, odcinek forsowania dywizji winien posiadać szerokość do 9-10 km.

Dla zabezpieczenia sprawności forsowania i uniknięcia skupienia się wojsk przed przeprawą, konieczne jest wyznaczenie:

- linii wyjściowej do przeprawy /1000-200m od lustra wody/, na którą wychodzą pododdziały jednej fali przed załadowaniem na środki przepławowe i na której może nastąpić podział na środki przepławowe;
- rubieży punktów kontrolnych w odległości do 1km od lustra wody. Może ona być jednocześnie przednią granicą rejonów wyjściowych pododdziałów do forsowania w wypadku konieczności zatrzymania ich przed przeprawą. Na rubieży tej ustala się skład poszczególnych fal na określone punkty przepławowe. Posterunki regulacji ruchu /punkty kontrolne/ muszą mieć łączność z komendantami punktów przepławowych;
- rejonów wyjściowych pułków przed przeprawą, w odległości 3-5km,
- rubieży rozczłonkowania kolumn pułkowych, w odległości 8-10km od rzeki,
- rejonu wyczekiwania drugiego rzutu dywizji.

W rejonach wyczekiwania i wyjściowych pododdziały rozróżniają się zachowując kolumny kompanijne /batalionowe/.

Dla zabezpieczenia na odcinku forsowania sprawnie działającego systemu regulacji ruchu należy;

- zawczasu z mapy przewidzieć i ustalić marszruty dla poszczególnych oddziałów i innych elementów ugrupowania bojowego dywizji uwzględniając zabezpieczenie ich rozczłonkowania oraz miejsca poszczególnych punktów przepławowych i miejsca posterunków regulacji ruchu /punktów kontrolnych/;
- wyznaczyć ze składu oficerów wydziału operacyjnego sztabu dywizji zmechanizowanej komendantów odcinków regulacji ruchu oraz siły i środki dla zorganizowania posterunków;
- wysłać wyznaczone siły i środki w ślad za OW i rozpoznaniem i pod ich zabezpieczeniem.
- po sprecyzowaniu przez dowódcę dywizji zmechanizowanej decyzji do forsowania podać do wiadomości komendantom odcinków regulacji ruchu kolejność przeprawy oddziałów /pododdziałów/ na danych punktach przepławowych oraz w przybliżeniu czas przeprawy.

- przewidzieć zawczasu i zorganizować sprawnie działającą łączność radiową systemu regulacji ruchu, organizując sieci:
- 1/ sztabu dywizji zmechanizowanej z komendantami odcinków regulacji ruchu.
 - 2/ komendantów odcinków regulacji ruchu z posterunkami.

Łączność komendantów odcinków regulacji ruchu z komendantami odcinków forsowania i komendantów posterunków regulacji ruchu, wystawianych na rubieży punktów kontrolnych, z komendantami punktów przeprawowych -winna być organizowana przez przedstawicieli odnośnych komendantów odcinków forsowania /punktów przeprawowych/.

Dla zapewnienia łączności systemu regulacji ruchu konieczne jest wprowadzenie do etatu dodatkowych środków radiowych.

Zasadniczym dokumentem regulacji ruchu w sztabie dywizji /pułku/ winna być mapa systemu regulacji ruchu na której podana jest kolejność i czas przeprawy poszczególnych oddziałów.

Na przeprawy mogą być przepuszczone pododdziały tylko zgodnie z danymi, przekazanymi komendantom odcinków regulacji ruchu przez sztab dywizji /pułków/.

IV. Działanie dywizji zmechanizowanej w natarciu z forsowaniem

.....
przeszkody wodnej z marszu.
.....

Rozdział jest opisem przebiegu działań bojowych dywizji zmechanizowanej w czasie podejścia do przeszkody wodnej i forsowania jej z marszu. Szczególny nacisk położony jest na zachowanie ciągłości działania i nie dopuszczenia do zatrzymania czołowych pododdziałów dywizji przed przeszkodą wodną oraz na warunki i organizację zmiany kierunku działań dywizji zmechanizowanej w wypadku niepowodzenia w działaniu OW, dla forsowania z marszu głównymi siłami dywizji na zapasowym odcinku forsowania.

X

X

X

Praca wysuwa następujące problemy do rozpatrzenia:

1. Treść i głębokość zadań bojowych dywizji zmechanizowanej dla zabezpieczenia ciągłości działania z uwzględnieniem realności ich wykonania.

2. Etatowe wyposażenie dywizji zmechanizowanej w ciężkie środki przeprawowe, dla zabezpieczenia forsowania przeszkody wodnej z marszu przez czołgi.
3. Sposób organizacji odcinka forsowania dywizji, a szczególnie systemu regulacji ruchu na odcinku forsowania, dla zapewnienia sprawności przeprawy przy forsowaniu przeszkody wodnej z marszu.
4. Sposób działania wojsk dywizji dla zachowania ciągłości natarcia i uniknięcia zatrzymania przed przeszkodą wodną.

REFERAT OPRACOWAŁ:
SZEF KATEDRY T.W.PANC I ZMECH.
I SŁUŻBY CZOŁGOWO -TECHN.

M A D E J S K I
ppłk.

R E F E R A T

KATEDRY TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH.

INŻYNIERYJNE ZABEZPIECZENIE FORSOWANIA PRZESZKODY WODNEJ
Z MARSZU PRZEZ KORPUS ARMIJNY W OPERACYJNEJ GŁĘBOKOSCI
OBRONY NIEPRZYJACIELA.

/streszczenie/.

Istota i treść referatu.

1. Na wstępie autor podaje zasadnicze wnioski z oceny doświadczeń Armii Radzieckiej podczas Wielkiej Wojny Narodowej w dziedzinie forsowania przeszkód wodnych z marszu, omawia rozwój poglądów na to zagadnienie w okresie powojennym i w konkluzji stwierdza, że rozwój techniki wojennej i środków walki powodując rozwój sztuki operacyjnej, stawia nowe wymagania inżynierskiemu zabezpieczeniu forsowania rzek z marszu. Najważniejszym z tych wymagań jest konieczność zapewnienia wysokiego tempa forsowania /do 3km/godz/.
2. W rozdziale pierwszym zostały szczegółowo nasświetlone właściwości inżynierskiego zabezpieczenia forsowania przeszkody wodnej z marszu w zależności od naturalnych właściwości rzeki i przylegającego do niej terenu, od charakteru obrony nieprzyjaciela i urządzeń hydrotechnicznych od sytuacji operacyjnej i taktycznej. We wnioskach dotyczących tego rozdziału autor podkreśla bardzo duży wpływ omawianych czynników na charakter, zakres, sposoby i środki wykonania podstawowych zadań inżynierskiego zabezpieczenia forsowania rzeki z marszu oraz stwierdza konieczność dokładnego studiowania ich i uwzględniania w procesie szkolenia.
3. W rozdziale drugim poddaje się szczegółowej analizie podstawowe zadania inżynierskiego zabezpieczenia forsowania rzek z marszu omawia się sposoby i środki do wykonania tych zadań. Najwięcej uwagi autor poświęca w tym rozdziale zadaniom inżynierskiego zabezpieczenia: szybkiego podejścia wojsk korpusu ścigającego nieprzyjaciela do przeszkody wodnej, którą ma forsować z marszu, rozwinięcia ich w położenie wyjściowe do forsowania, rozpoznania i pokonania zapór inżynierskich nieprzyjaciela, a w szczególności organizacji i urządzenia pod względem inżynierskim odcinków forsowania i punktów przeprawy. W czasie analizy najważniejszych zagadnień organizacji inżynierskiego zabezpieczenia forsowania rzek z marszu autor wysuwa szereg propozycji dotyczących sprecyzowania, ujednoczenia i dostosowania do nowych wymagań taktyczno-technicznych organizacji, sposobów i środków wykonania zadań inżynierskich.

4. W rozdziale trzecim autor szczegółowo omawia przebieg inżynierskiego zabezpieczenia forsowania przeszkody wodnej z marszu w dynamicie pokonywania rzeki oraz w walce o zdobycie i poszerzenie przyczółka kolejno przez pododdziały rozpoznawcze /OR dywizyj/, pododdziały czołowe/ szpice awangard OW i awangardy OW/, siły główne oddziałów wydzielonych, awangardy sił głównych dywizji pierwszego rzutu KA, siły główne dywizji pierwszego rzutu i wreszcie przeprawę odwołów i drugiego rzutu KA. Głównym celem tego rozdziału jest udowodnienie konieczności i możliwości ciągłego forsowania rzeki przez wymienione elementy ugrupowania bojowego KA bez zatrzymywania się w rejonach wyczekiwania i wyjściowych natychmiast po podejściu do rzeki, w tempie natarcia 3km/godz.
5. W czwartym rozdziale autor omawia cele, sposoby i środki przygotowania i przeprowadzenia forsowania, a podczas jego trwania - manewr środkami przeprawowymi.
6. We wnioskach końcowych autor skupia uwagę na sformułowaniu podstawowych najbardziej trudnych lub niejasnych problemów inżynierskiego zabezpieczenia forsowania z marszu przeszkód wodnych celem ich przedyskutowania na konferencji naukowo-teoretycznej.

Niżej podajemy w pełnym brzmieniu wnioski końcowe referatu.

7. Wnioski końcowe.

Przeprowadzona w danym referacie analiza inżynierskiego zabezpieczenia forsowania przeszkody wodnej z marszu w operacyjnej głębokości obrony nieprzyjaciela daje możliwość wyciągnięcia następujących wniosków:

1. Doświadczenia Armii Radzieckiej podczas Wielkiej Wojny Narodowej oraz studia i wyniki manewrów i ćwiczeń okresu powojennego związane z organizacją i przeprowadzeniem forsowania przeszkód wodnych z marszu stanowią dla nas bazę dla dalszego rozwoju zasad, metod, sposobów i środków inżynierskiego zabezpieczenia forsowania z marszu.

2. Znaczenie inżynierskiego zabezpieczenia forsowania rzeki z marszu w warunkach obustronnego zastosowania broni atomowej znacznie wzrosło, a to w związku z tym, że:

- wzrosło znacznie przeszkód wodnych - jako czynniki o znaczeniu operacyjnym - wzmacniających współczesną obronę,
- duże nasycenie wojsk różnego rodzaju skomplikowaną i ciężką techniką bojową /czołgi, działa pancerne, artyleria większych kalibrów, transport itp/. czyni zadanie szybkiego jej przeprowadzenia przez rzekę niełatwym;
- wysokie tempo i duża głębokość współczesnej operacji zaczepnej czyni forsowanie przeszkód wodnych z marszu sąsiednim i najczęściej stosowanym sposobem forsowania. Statywność i napięcie walk o przeszkody wodne znacznie wzrosło.

3. Zastosowanie broni atomowej nie obniża a zwiększa znaczenie forsowania przeszkód wodnych z marszu dlatego, że umożliwia pokonanie rzeki bez zatrzymania się przed nią nawet wtedy, gdy nieprzyjaciel zdążył zorganizować i zająć obronę. W nowych warunkach rzeka średniej szerokości może i powinna być sforsowana: przez 10 dywizji pierwszego rzutu KA w czasie 1,5-2 godz., przez siły główne tych dywizji za 3-4 godz i przez korpuz w całości za 10-12 godz. Dla powodzenia natarcia z forsowaniem rzeki z marszu dywizje pierwszego rzutu KA w podanym wyżej czasie powinny zdobyć przyczółki szerokości nie mniej niż 10-12 km, a głębokości do 12-15 km.

Daje to tempo około 3 km na godzinę.

Głównym zadaniem inżynierskiego zabezpieczenia forsowania przeszkody wodnej z marszu jest zapewnienie przeprowy wojsk w tempie nie mniejszym niż 3 km/godz.

4. Znajdujące się obecnie na uzbrojeniu naszych wojsk inżynierskich środki przeprowowe i pojawiające się w coraz większej ilości najnowsze typy techniki przeprowowej już teraz umożliwiają nam zabezpieczenie forsowania i przeprowy w tempie 3 km/godz

5. Jednak dla praktycznej realizacji tych możliwości technicznych, dla ich dalszego rozwoju i doskonalenia techniki musimy wyraźnie i jasno sformułować najbardziej istotne problemy inżynierskiego zabezpieczenia forsowania rzek z marszu i postarać

się znaleźć sposoby i środki prawidłowego rozwiązania niektórych z tych problemów.

6. Pierwszym istotnie ważnym zagadnieniem inżynierskiego zabezpieczenia forsowania rzek z marszu jest umiejętne i pomysłowe wykorzystanie przez wojska inżynierskie wszystkich dodatnich właściwości naturalnych rzeki i przylegającego do niej terenu, a jednocześnie pomysłowe i szybkie przewyciężenie wszystkich ujemnych jej właściwości. Doświadczenia wojsk inżynierskich Armii Radzieckiej i naszych saperów w okresie Wielkiej Wojny Narodowej bardzo dobitnie potwierdza ten fakt. Musimy zwiększyć wysiłek w doskonaleniu naszych pontonierów i saperów w umiejętnym, dokładnym i szybkim rozpoznaniu inżynierskim rzeki i terenu, w umiejętnym uwzględnieniu i wykorzystaniu zdobytych danych rozpoznania dla inżynierskiego zabezpieczenia forsowania. Jest to konieczne dla osiągnięcia zaskoczenia nieprzyjaciela przez forsowanie rzeki na technicznie trudnych odcinkach w warunkach, kiedy posiadamy bardzo mało czasu na wykonanie niezbędnych prac inżynierskich.

Uważamy za wyjątkowo ważną rzecz, by dla potrzeb wojsk inżynierskich WP / i nie tylko dla nich / był opracowany w miarę możliwości dokładny i szczegółowy opis wojskowo geograficzny wszystkich rzek Zachodniego Teatru działań wojennych. Rzeki te posiadają bardzo dużo właściwości mało znanych i w praktyce szkolenia nieuwzględnianych / na przykład urządzenie hydrotechniczne tych rzek/. W naszej praktyce szkoleniowej powinniśmy uczyć forsowania z marszu rzek skanalizowanych; uregulowanych. Trzeba zawsze kłaść duży nacisk na dokładną analizę naturalnych właściwości rzeki podczas pobierania decyzji dotyczącej najwłaściwszych środków i sposobów inżynierskiego zabezpieczenia forsowania rzeki z marszu.

7. Bardzo duży wpływ na charakter, zakres, sposoby i środki wykonania zadań inżynierskiego zabezpieczenia forsowania rzeki z marszu wywiera charakter i stopień inżynierskiej rozbudowy obrony nieprzyjaciela na rubieży wodnej. Dokładna znajomość stosowanych przez naszych ewentualnych przeciwników systemów i metod obrony rzeki, a przede wszystkim systemu zapór inżynierskich na podejściach do rzeki, w wodzie i na przeciwległym brzegu pozwoli opracować i zastosować najwłaściwsze metody pokonania systemu obronnego nieprzyjaciela w całości, a szczególnie systemu jego zapór.

Wydaje się, że jeszcze w małym stopniu bierzemy to wszystko pod uwagę w naszej praktyce szkoleniowej. Szczególnie słabo są rozpracowywane sposoby i środki pokonywania i zniszczenia zapór nieprzyjaciela ustawionych w wodzie i na przeciwległym brzegu rzeki.

8. Powodzenie forsowania rzeki z marszu w głębi operacyjnej obrony nieprzyjaciela w bardzo dużym stopniu zależy od przemyślanego i sprawnego, inżynierskiego zabezpieczenia jak najszybszego podejścia wojsk korpusu do przeszkody wodnej w czasie pościgu za wycofującym się nieprzyjacielem.

Zasadniczym celem działań w toku podejścia do rzeki jest: nie dopuścić, by nieprzyjaciel wycofał się w sposób zorganizowany, uprzedzić go w podejściu do rzeki, uchwycić istniejące przeprawy, uniemożliwić dokonanie zniszczeń i masowego użycia zapór na rzece i podejściach do niej, uchwycić przyczółki, poszerzyć je i niezwłocznie rozpocząć przeprawę sił głównych dywizji pierwszego rzutu na przyczółki. W tych warunkach wyjątkowe znaczenie posiada dobrze zorganizowana i kierowana praca oddziałów zabezpieczenia ruchu wszystkich szczebli, a w szczególności w okresie rozwijania kolumn w położenie wyjściowe do forsowania, kiedy sprawność rozczłonkowania i ugrupowania wojsk i możliwości ich manewru wzdłuż frontu w dużym stopniu decydują o tempie forsowania po dokonanych uderzeniach atomowych /lub bez niego/. Właściwości działania OZR w tym okresie nie są jeszcze dokładnie przestudiowane.

W zabezpieczeniu wysokiego tempa podejścia wojsk korpusu do rzeki nie małe znaczenie posiada także osłona skrzydeł zagrożonych przez nieprzyjaciela. Działania oddziałów zaporowych na zagrożonych kierunkach w dużym stopniu przyczyniają się do ciągłego ruchu naprzód - w kierunku rzeki. Wyjątkowego znaczenia dla zapewnienia wysokiego tempa forsowania rzeki z marszu natychmiast po podejściu do niej poszczególnych elementów ugrupowania bojowego wojsk korpusu, a przede wszystkim dywizji pierwszego rzutu - nabiera przemyślany podział środków przeprawowych w kolumnach wojsk ściągających nieprzyjaciela.

Praktycznie, w zależności od sytuacji, zadań bojowych oddziałów i związków taktycznych, właściwości przeszkody wodnej itp. o podziale środków przeprawowych decydują dowódcy dywizji pierwszego rzutu KA i dowódca korpusu.

Główna zasada tego podziału polega na tym, że środki przeprawowe i pododdziały wojsk inżynieryjnych należy wysuwać do rzeki jak najwcześniej - jednocześnie z czołowymi oddziałami.

W tym celu główną masę $2/3$ samobieżnych środków przeprawowych przydziela się oddziałom wydzielonym i czołowym pułkom sił głównych, a w nich awangardom. Większa ilość środków przeprawowych winna iść z pułkami przeznaczonymi dla działań na kierunku głównego uderzenia. Parki pontonowo-mostowe przeznaczone dla budowy przepraw dywizyjnych i korpuśnych zabezpieczone pod względem bojowym posuwają się w ślad za oddziałami wydzielonymi. Odwód środków przeprawowych dywizji pierwszego rzutu - na czole kolumn sił głównych dywizji, w gotowości do marszu na ten kierunek, gdzie uzyskano powodzenie.

9. Bardzo ważnym, do chwili obecnej i do końca nie rozwiązany problem inżynieryjnego zabezpieczenia forsowania przeszkody wodnej z marszu jest zagadnienie jednoczesnej przeprawy piechoty i czołgów BWP.

Niemożliwość zabezpieczenia masowego wprowadzenia czołgów do działania już w pierwszej fazie walki o zdobycie przyczółków zawsze było i częściowo nadal pozostaje, najsłabszym punktem inżynieryjnego zabezpieczenia forsowania. Wysiłek wszystkich naszych sił naukowo-technicznych i racjonalizatorskich winien być skoncentrowany na rozwiązaniu tego palącego problemu.

Praca w tej dziedzinie musiałaby pójść jednocześnie w kilku kierunkach, a mianowicie:

- skonstruowania i praktycznego wypróbowania samobieżnego promu umożliwiającego przeprawę desantową średnich czołgów i dział pancernych jednocześnie z przeprawą desantową artylerii i piechoty, w ugrupowaniu bojowym piechoty na batalionowych odcinkach forsowania;
- w kierunku skonstruowania zakrytych pontonów przyczepnych do czołga /działa pancernego/, które by umożliwiły^{by} holowanie czołgów za pomocą kutrów lub łodzi zmotoryzowanych;
- doskonalenia i racjonalizacji metod i sposobów podwodnej przeprawy czołgów i dział pancernych;
- szerszego stosowania w walce czołgów amfibii.

10. Możliwość zastosowania przez nieprzyjaciela broni atomowej podczas zajmowania przez nacierające wojska położenia wyjściowego do forsowania, względnie w czasie załadowania się ich na środki przepławowe lub przy zdobywaniu przyczółka - wysuwa problem inżynierskiego zabezpieczenia obrony przeciwatomowej wojsk. Najbardziej niezawodnym środkiem inżynierskiego zabezpieczenia OPatom podczas forsowania rzeki z marszu/ co prawda środkiem pośrednim /jest zapewnienie wysokiego tempa forsowania. Zapewniając szybkie podejście wojsk, rozwinięcie ich do forsowania, szybką i sprawną przeprawę na przyczółek oraz zdecydowane działania na przyczółku - w największym stopniu utrudnimy lub wręcz utrudnimy lub wręcz uniemożliwimy nieprzyjacielowi użycie broni atomowej w odpowiednim czasie i miejscu .

Powyższe twierdzenie nie oznacza jednak, że inne bardziej bezpośrednie środki OPatom nie mogą być zastosowane.

Już podczas ustalania najdogodniejszych miejsc dla odcinków i punktów forsowania i przeprawy należy brać pod uwagę naturalne właściwości ochronne terenu tak pod względem maskowania, jak i z punktu widzenia osłabienia działania wszystkich czynników rażenia wybuchem atomowym. Przy normalnym przebiegu forsowania rzeki z marszu /tempo nie mniej niż 3 km/godz/ pododdziały, oddziały i związki wojsk korpusu nie zatrzymują się w położeniu wyjściowym. W miarę podchodzenia poszczególnych elementów ugrupowania marszowego odbywa się ich rozwijanie, załadowanie na środki przepławowe i forsowanie/kolejno : szpice awangard OW, awangardy OW, siły główne OW, awangardy sił głównych dywizji i wreszcie kolumny sił głównych dywizji - pierwszy rzut KA/.

Jednak w warunkach bardziej powolnego tempa forsowania lub częściowego niepowodzenia nie wykluczone jest krótkie zatrzymanie się wojsk w położeniu wyjściowym do forsowania. W tych warunkach mogą zaistnieć możliwości wykonania najprostszych ukryć dla wojsk w postaci wąskich szczelin przykrytych chrustem i lekką warstwą ziemi dla osłabienia promieniowania świetlnego i przenikliwego. Dla takich ważnych obiektów inżynierskich jak PO dowódców mogą być z powodzeniem zastosowane etatowe lub zawczasu przygotowane z materiałów miejscowych i na czas dostarczone składane konstrukcje schronów i ukryć. Ponadto bardzo szeroko mogą być wykorzystane obiekty fortyfikacyjne nieprzyjaciela po odpowiednim sprawdzeniu ich na minowanie.

Przy wyborze rejonów wyjściowych, punktów koncentracji środków przeprawowych i punktów przeprawy należy dążyć do możliwie większego ich rozródokowania w terenie /w granicach zachowania wymagań taktycznych/.

Należy jednak podkreślić, że metody, sposoby i środki rozwiązania zagadnień inżynierskiego zabezpieczenia OPatom w położeniu wyjściowym do forsowania na rzece i na zdobytym przyczółku nie są jeszcze w należytych stopniu rozpracowane.

11. Wyjątkowo duże znaczenie wysokiego tempa i ciągłości przeprawy wojsk dla powodzenia natarcia z forsowaniem rzek z marszu wysuwa na jedno z pierwszych miejsc problem jak najbardziej precyzyjnie i efektywnie działającego systemu służby porządkowo-ochronnej i regulacji ruchu.

Doświadczenia historyczne wykazują, że zaniedbywanie lub niedoceniczenie regulacji ruchu i służby porządkowo-ochronnej przy forsowaniu przeszkód wodnych zawsze prowadziło do groźnych następstw, a często do katastrofy. Doświadczenia ćwiczeń i manewrów potwierdzają ten wniosek.

W związku z powyższym wydaje się konieczne:

- dokładne przeanalizowanie systemu służby porządkowo-ochronnej i regulacji ruchu na przeprawach ustalonego "Instrukcją forsowania rzek" /wyd. 1944r./ w świetle nowych wymagań. Jesteśmy tego zdania, że wymieniony system regulowania ruchu na odcinkach forsowania wypróbowany w ogniu Wielkiej ^{Wojny} Narodowej zdał swój egzamin i nie wymaga zasadniczych zmian; wymaga on tylko pewnego udoskonalenia i sprecyzowania;
- aby sztaby pierwszego rzutu KA - przygotowując forsowanie przeszkody wodnej z marszu - przy aktywnym współdziałaniu dowódców rodzajów wojsk i szefów służb szczegółowo przemyślały plan organizacji systemu regulacji ruchu i służby porządkowo-ochronnej w kilku możliwych wariantach;
- dla realizacji tego planu wyznaczać w dywizjach pierwszego rzutu KA pododdział regulacji ruchu dobrze wyposażony w środki transportowe i środki łączności z wystarczającą ilością kompetentnych oficerów sztabu dla obsadzenia najważniejszych posterunków regulacji ruchu. Podstawą działania służby regulacji ruchu są przepisy regulaminowe, wyciąg z graficznego planu forsowania i wytyczne szefa sztabu dywizji /KA/;

- wysunięcia części środków przeprawowych na kolejną przeszkodę wodną.

Z wielu zagadnień związanych z organizacją i wykonaniem manewru środkami przeprawowymi wydzielamy następujące:

- a/ zabezpieczenie drogowo manewru środkami przeprawowymi;
- b/ możliwości przygotowania i dostarczania elementów mostów niskowodnych oraz montowania ich na przeszkodzie w warunkach forsowania rzek z marszu celem jak najszybszego zwolnienia parków pontonowych;
- c/ możliwości szybkiej naprawy i remontów środków przeprawowych uszkodzonych ogniem i wybuchami atomowymi nieprzyjaciela;

13. Na zakończenie należy podkreślić, że niniejszy referat nie miał na celu szczegółowego naświetlenia wszystkich aspektów i zagadnień danego tematu. Poruszono tu, zdaniem katedry, najbardziej istotne i palące problemy inżynierskiego zabezpieczenia forsowania rzek z marszu dla ześrodkowania głównego wysiłku na ich przedyskutowaniu. Świadomie opuszczono wiele innych ważnych zagadnień przede wszystkim natury technicznej.

REFERAT OPRACOWAŁ:
SZEFE KATEDRY TAKTYKI W. INŻ.

W Y S Ł O U C H
płk.

R E F E R A T

KATEDRY TEORII STRZELANIA

"KIEROWANIE OGNIEM ARTYLERII KORPUSU ARMIJNEGO
W NATARCIU /W WARUNKACH UŻYCIA BRONI ATOMOWEJ/

/streszczenie/

1. W rozdziale pierwszym autor omawia zagadnienia rozwoju artylerii, rozwój sposobów kierowania ogniem, wykorzystanie artylerii, a także rozwój artyleryjskiego natarcia. W rozdziale drugim autor omawia przygotowanie topograficzne, balistyczne, i meteorologiczne. Omawiając te zagadnienia autor stwierdza, że bez tego rodzaju przygotowań niemożliwe jest zastosowanie dokładnego przygotowania, a dokładne przygotowanie jest jedynym sposobem strzelania, który nie wymaga wstrzeliwania. Podkreśla to dlatego, że kiedyś uważano, iż wykorzystanie danych dział nawiązania ogniowego dawało większą dokładność przy wykonaniu ognia. Obecnie kiedy wykryto przyczyny niedokładności dokładnego przygotowania oraz sposób ich usunięcia - wykorzystanie danych dokładnego przygotowania daje lepsze rezultaty /jest bardziej dokładne/ jak dane dział nawiązania ogniowego.

Omawiając wstrzeliwanie, autor podkreśla że było ono jednym z czynników, które do pewnego stopnia demaskowały nasze przygotowanie do natarcia. Ze względu na to, autor proponuje wstrzeliwanie wyeliminować całkowicie przez zastąpienie go wykorzystaniem dokładnego przygotowania danych do strzelania - ze względu na to, że artyleria w chwili obecnej dysponuje takimi środkami, które potrafią zapewnić nam wymaganą dokładność wykonania ognia. Natomiast, gdy nie ma możliwości zastosowania dokładnego przygotowania, autor proponuje wykorzystanie dział nawiązania ogniowego. Całe wstrzeliwanie dział nawiązania ogniowego autor proponuje przeprowadzać w głębi naszego ugrupowania / na 20 - 15 km / , co zapewni nam skrytość przygotowywanego natarcia.

Rozpatrując planowanie, autor omawia dokumentację bojową. Z dokumentacji bojowej rozpatruje takie dokumenty, jak: rozkaz bojowy, plan artyleryjskiego natarcia, mapa kierowania ogniem, plan przesunięcia artylerii.

Rozkaz bojowy pozostaje bez zmian. Plan artyleryjskiego natarcia powinien być wykonany graficznie na mapie kierowania ogniem i zawierać: układ artyleryjskiego przygotowania ataku, zadania ogniowe artylerii w ogólnym ujęciu. Motywuje się to tym, że mapa kierowania ogniem uzupełnia plan artyleryjskiego natarcia, a w tym z kolei uzupełnia mapę, co w pełni wystarcza do kierowania ogniem.

oprócz tego, co przewiduje instrukcja, autor proponuje, aby na mapę kierowania ogniem nanosić pierwsze transzeje poszczególnych pozycji, poszczególne zadania korpusu, oraz linie rozgraniczenia dywizji, co ułatwi kierowanie ogniem.

3. Tematem rozdziału trzeciego jest kierowanie ogniem artylerii korpusu w toku natarcia. Omawiane są sposoby zmasowania ognia oraz wskazywanie celów przez dowódcę artylerii korpusu, a w szczególności wskazywanie celów za pomocą przyrządu "Grom". Autor szczegółowo omawia, w jaki sposób należy skrócić czas na artyleryjskie przygotowanie ataku. Proponuje on, aby czas przeznaczony dla dział strzelających na wprost wyeliminować całkowicie lub skrócić go do 5 minut; co umożliwi ograniczenie ogólnego czasu artyleryjskiego przygotowania do 30 - 35 minut. Strzelanie dział na wprost należy przeprowadzać w czasie trwania nawał ogniewych. Działa te wybierają punkty celowania z tyłu i prowadzą strzelanie celując nie na cel, a w punkt celowania. W tym celu należy wykorzystać dokładne przygotowanie lub mając 5 minut czasu - wstrzelać się chociażby częściowo, a następnie prowadzić ogień jak powiedziano wyżej.

Rozpatrując zagadnienie - komu należy przydzielić zadania w wypadku uchylenia się zerowego punktu wybuchu bomby atomowej i kiedy je należy wykonać, autor proponuje, aby te zadania przydzielić odwodowi artylerii lub tej artylerii, która zwolni się od zadań poprzednio dla niej zaplanowanych wskutek uchylenia się wybuchu bomby atomowej, względnie tej, która wykonywała zadania na drugorzędnych kierunkach. Proponuje się, aby zadania te wykonywać nie w czasie artyleryjskiego przygotowania ataku, lecz w czasie artyleryjskiego wsparcia ataku, ponieważ zanim do tych rejonów podejda piechota i czołgi, artyleria zdąży zadania te wykonać.

4. Przy rozpatrywaniu okresu artyleryjskiego wsparcia autor proponuje, aby w celu płynnego przejścia w od artyleryjskiego przygotowania ataku do artyleryjskiego wsparcia planować tak ogień, by odcinki obu okresów pokrywały się ze sobą. Jednocześnie proponuje, aby ogień przy wykonywaniu wału ogniewego prowadzić w nakładkę dywizjonem, co zapewni płynność przejścia od jednego okresu do drugiego. Dotychczas wał ogniewy prowadziły dywizjon bateriami do pojedynczych /baterijnych/ odcinków; w rezultacie tego zachodziła konieczność

przerywania ognia podczas przejścia od artyleryjskiego przygotowania do artyleryjskiego wsparcia, a tym samym nie można było osiągnąć płynności przejścia od jednego z okresu do drugiego. Kierowanie wałem ogniowym należy przekazać dowódcy pułku i batalionu, ponieważ przy istniejących normatywach niemożliwe jest kierowanie wałem ogniowym na szczeblu dywizji, a nawet pułku.

5. Przy rozpatrywaniu okresu artyleryjskiego zabezpieczenia walki w głębi obrony nieprzyjaciela, autor podkreśla zagadnienie wykorzystania danych dział kierunkowych do kierowania ogniem jako zasadniczego sposobu, podkreślając, że czas na przygotowanie danych w tym wypadku będzie najkrótszy, co zapewni ciągłość wsparcia oddziałów ogólnowojskowych ogniem artylerii.

W rozdziale czwartym podaje się wnioski końcowe, a mianowicie:

1. W dalszym ciągu ulepszać sposoby dowożenia topograficznego w tym kierunku, aby czas na jego wykonanie znacznie skrócić. Szeroko stosować dowożenie topograficzne za pomocą zdjęć lotniczych w skali 1:50.000 i 1:25.000 oraz środkami zmechanizowanymi, a także wykorzystywać dane dział kierunkowych. Przy dostatecznej ilości czasu zasadniczym sposobem dowożenia topograficznego pozostaje nadal dokładne przygotowanie topograficzne.
2. Celem zaskoczenia nieprzyjaciela, czas na artyleryjskie przygotowanie ataku należy znacznie skrócić ograniczając go do 30 - 35 minut, a nawet do jednej 20 - 25 - minutowej nawały ogniowej bez zmniejszenia gęstości i siły ognia. Można to osiągnąć redukując czas przeznaczany dotychczas na wykonanie ognia działami strzelającymi na wprost oraz czas przeznaczany na burzenie.
3. W dalszym ciągu rozpracowywać i doskonalić strzelanie dział wyznaczonych do strzelania na wprost, szczególnie w warunkach ograniczonej widoczności.
4. Przeanalizować metodę wsparcia ataku mając na uwadze, aby kierowanie wałem ogniowym /kolejnym ześrodkowaniem ognia/ prowadzić na szczeblu pułku i batalionu.

5. Dalej rozpracowywać nowe sposoby kierowania i zmasowania ognia artylerii, aby czas na ich przygotowanie jaknajbardziej skrócić. W tym celu w chwili obecnej szeroko stosować sposoby zmasowania ognia, takie jak : stały schemat MELOT, GROM itd. We wszystkich wypadkach zmasowania i ześrodkowania ognia szeroko wykorzystywać przyrządy kierowania ogniem, co znacznie wpłynie na skrócenie czasu potrzebnego na ich przygotowanie.
6. Aby ogień artylerii można było wykonać na każdym żądanym kierunku i w jak najkrótszym czasie - należy zastosować artyleryjskie ruchomo-pancerne punkty obserwacyjne na wzór radzieckich APBNP.

REFERAT OPRACOWAŁ

ST. WYKŁADOWCA TEORII
STRZELANIA

W I S N I E W S K I
mjr

R e f e r a t

Katedry Przedmiotów Specjalnych.

NAWIGATORSKIE ZABEZPIECZENIE DZIAŁANIA
LOTNICTWA W NATARCIU KA NA ZAWCZASU PRZYGOTOWANA
OBRONĘ NIEPRZYJACIELA W WARUNKACH OBUSTRONNEGO
UŻYCIA BRONI ATOMOWEJ.

/streszczenie/

W s t ę p.

Z uwagi na możliwość zastosowania przez nieprzyjaciela w przyszłej wojnie broni atomowej, termojądrowej i chemicznej - musimy być gotowi do skutecznej obrony przed skutkami tych uderzeń oraz umieć odpowiedzieć na nie potężnymi uderzeniami tej broni.

Głównymi środkami dla przenoszenia i zrzucania nowych środków walki są samoloty, co powoduje znaczny wzrost znaczenia działań lotnictwa we współczesnej wojnie i wymaga skutecznego zabezpieczenia specjalnego działań bojowych lotnictwa, a w szczególności zabezpieczenia nawigatorskiego.

I. Właściwości nawigatorskiego zabezpieczenia działań lotnictwa wspierającego natarcie KA.

Do podstawowych problemów nawigatorskiego zabezpieczenia działań bojowych lotnictwa wspierającego natarcie KA na zawczasu przygotowaną obronę nieprzyjaciela w warunkach obustronnego użycia broni atomowej i chemicznych środków walki - należy:

- zabezpieczenie pewnej osłony własnych wojsk i obiektów nie tylko przed zmasowanymi nalotami lotnictwa nieprzyjaciela, lecz i przed nalotami małych grup jego lotnictwa bombowego, w skład których mogą wchodzić samoloty z bombą atomową, a nawet i przed pojedynczymi samolotami,
- zabezpieczenie pewnego i skutecznego trafienia w nakazany cel /rażenie celów bombami w ogóle, a bombami atomowymi w szczególności/,
- zabezpieczenie skutecznego rażenia wyznaczonych celów za pomocą środków chemicznych,
- zabezpieczenie niszczenia środków napadu atomowego nieprzyjaciela, a w szczególności samolotów-nosicieli bomb atomowych i artylerii atomowej,
- zabezpieczenie skoordynowanych i pewnych działań wspierającego lotnictwa, głównie zaś lotnictwa szturmowego.

Poprzednio lotnictwo myśliwskie osłaniało własne wojska i obiekty - głównie z położenia dyżurowania na lotniskach. Obecnie, kiedy nawet pojedynczy samolot-nosiciel bomby atomowej, dysponujący dużą prędkością - stanowi poważne zagrożenie - osłona wojsk i obiektów z położenia dyżurowania, na lotniskach jest nie wystarczająca, ponieważ mogą mieć miejsce wypadki, że za-nim pojedynczy samolot zostanie przechwycony przez myśliwców startujących z chwilą wykrycia celu może zostać zrzucona bomba atomowa na nasze wojska i obiekty. Zagadnienie to występuje szczególnie ostro przy osłonie wojsk na polu walki, ponieważ rubież wykrycia celu leży wtedy w niedużej stosunkowo odległości od lotniska myśliwców i, co za tym idzie, czas, jakim dysponują myśliwce na start, zbiórkę i dołot do nakazanej rubieży przechwycenia, jest zbyt krótki i nie zabezpiecza przechwycenia samolotów nieprzyjaciela przed linią frontu.

Dlatego obecnie, dla skutecznej osłony wojsk i obiektów przed uderzeniem nieprzyjaciela, należy stosować patrolowanie lotnictwa myśliwskiego w wyznaczonych strefach patrolowania nie tylko w normalnych, lecz również i w trudnych warunkach meteorologicznych.

Zabezpieczenie przebywania grup LM w nakazanych strefach patrolowania, bez widoczności obiektów orientacyjnych można osiągnąć przez wykorzystanie :

- radiolokatora SD DLM lub plm,
- radiostacji prowadzącej, stojącej w granicach strefy patrolowania oraz radiokompasu typu ARK-5,
- dwóch radiostacji prowadzących, stojących poza strefą patrolowania oraz radiokompasu typu ARK-5.

Najbardziej skutecznym sposobem jest wykorzystanie radiolokatora dla wprowadzenia myśliwców do strefy patrolowania i naprowadzenia ich na powrót do strefy, w wypadku stwierdzenia wyjścia samolotów w trakcie patrolowania z nakazanej strefy oraz dla przyprowadzenia myśliwców na lotnisko lądowania.

Jeśli nie można wykorzystać radiolokatora, lub jako sposób dublujący, należy wykorzystać radiostację prowadzącą znajdującą się w granicach strefy patrolowania. Radiostacja zabezpieczenia wyjście myśliwców do strefy patrolowania oraz wykonywanie lotów w tej strefie po trasie przechodzącej każdorazowo lub co pewien czas przez radiostację prowadzącą. Myśliwce mogą też wykonywać lot po kręgu wokół radiostacji prowadzącej. Jeżeli strefa patrolowania leży w całości nad terenem nieprzyjaciela, celowe jest dla zabezpieczenia patrolowania wykorzystać dwie radiostacje prowadzące znajdujące się poza strefą patrolowania i tak ustawione, ażeby linie ich radiopelengatorów przecinały się w strefie patrolowania pod kątami od 30° do 150° , bliskimi w miarę możliwości 90° . Moment skrętu myśliwców będzie się w tym wypadku pokrywał z momentem wyjścia na linię radiopelengu punktu skrętu. Radiopelengi i ich wartości w punktach skrętu winny być naniesione przed lotem na mapę.

Zmiana grup patrolujących w jednej strefie, urzutowanych na różnych wysokościach, może odbywać się następująco:

- równoczesna zmiana wszystkich grup,
- kolejna zmiana poszczególnych grup.

Zabezpieczenie dokładnego wprowadzenia samolotów na cel w nakazanym czasie stwarza dość duże trudności szczególnie przy bombardowaniu w trudnych warunkach meteorologicznych, z dużych wysokości i z dużymi prędkościami.

Przy działaniu lotnictwa szturmowego w trudnych warunkach meteorologicznych i w nocy, wyprowadzenie samolotów na cel i skuteczne obezwładnienie celu można uzyskać przez wyznaczenie odpowiednio wyszkolonego oficera naprowadzania - najlepiej z personelu latającego i przydzielenie mu lub ustawienie radiostacji prowadzącej w niedużej odległości od linii styczności bojowej na kierunku działań.

Lotnictwo bombowe wyposażone w radiotéchniczne środki bliskiej nawigacji może działać z dużą skutecznością w różnych warunkach. Celowniki optyczne ze względu na dużą odległość punktu zrzutu bomb od celu, słabą widoczność celu wskutek jego zamaskowania - mogą być używane jedynie w sprzyjających warunkach. Podstawowym sposobem wyjścia na cel i celowania będą środki radiotéchniczne i radiolokacyjne.

Przy zastosowaniu celowników radiolokacyjnych typu PSBN-m należy stworzyć odpowiednią sytuację nawigacyjną przez zastosowanie reflektorów rogowych i radiostacji prowadzących lub wykorzystanie istniejących w rejonie działań obiektów orientacyjnych, posiadających kontrastowość radiolokacyjną.

Zrzut bomb określa się wówczas sposobem pomiaru odległości samolotu od reflektorów rogowych lub od obiektu orientacyjnego. Dużo większą celność bombardowania w porównaniu z celownikami PSBN-m daje system kołowy, umożliwiający wyprowadzenie samolotów na cel i skuteczne jego porażenie bez widoczności ziemi i bez wykorzystania obiektów orientacyjnych o dużej kontrastowości radiolokacyjnej. Przy działaniu na cele pola walki małymi grupami samolotów, należy przydzielić 1 komplet radiostacji systemu kołowego na 1 DLB.

Ze względu na większą możliwość zakłóceń radiostacji systemu kołowego przez nieprzyjaciela, należy przewidzieć odpowiednie sposoby i metody walki z tymi zakłóceniami.

Przy zrzucaniu bomb atomowych na cele pola walki, najczęściej będzie używany system kołowy - ze względu na swoje dodatnie właściwości.

REFERAT OPRACOWAŁ:
ST. WYKŁADOWCA NAWIGACJI POWIETRZNEJ

G R Y S I E W I C Z - mjr

R E F E R A T
KATEDRY ŁĄCZNOŚCI

"ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI W NATARCIU KORPUSU
ARMIJNEGO NA ZAWCZASU PRZYGOTOWANĄ OBRONĘ
NIEPRZYJACIELA"

/streszczenie/

WSTEP

Wprowadzenie na uzbrojenie wojsk broni atomowej oraz innych nowych środków walki spowodowało szereg zmian w sposobie przygotowania i prowadzenia współczesnej walki i operacji.

W organizacji łączności, podobnie jak w taktyce innych rodzajów wojsk, w ostatnim czasie zaszło szereg poważnych zmian, zaś wymagania i zadania stawiane łączności znacznie wzrosły.

Celem referatu jest naświetlenie przede wszystkim nowych zagadnień z organizacji łączności KA w natarciu w świetle potrzeb współczesnego pola walki i przy zastosowaniu nowoczesnych środków łączności. Stąd też ostatni rozdział podaje proponowany orientacyjnie skład i wyposażenie batalionu łączności korpusu.

I. ZASADY DOWODZENIA, ZADANIA ŁACZNOŚCI I KIEROWANIE ŁACZNOŚCIĄ W NATARCIU KORPUSU ARMIJNEGO NA ZAWCZASU PRZYGOTOWANĄ OBRONĘ NIEPRZYJACIELA.

1. Dowodzenie wojskami w nowych warunkach walki staje się bardziej skomplikowane ; ograniczony czas przygotowania walki, atomowe zagrożenie ze strony nieprzyjaciela, zwiększone tempo natarcia i większa głębokość zadań oraz zwiększona manewrowość wojsk - stawiają dowodzeniu wojskami większe niż dotychczas wymagania.

Dowodzenie wojskami korpusu armijnego w natarciu staje się bardziej skomplikowane, ciągłe i trwałe, szybkie i operatywne. Ciągłe i trwałe dowodzenie wojskami między innymi zabezpiecza się przez organizowanie zasadniczego i zapasowego stanowiska dowodzenia oraz punktu obserwacyjnego, a także przez szybką zmianę ich w toku walki.

Dowódca korpusu - w zależności od położenia - będzie dowodził wojskami z zasadniczego stanowiska dowodzenia lub punktu obserwacyjnego. Na zapasowe stanowisko dowodzenia zawczasu wydziela się zapasową grupę dowodzenia.

Stanowisko dowodzenia korpusu armijnego na podstawie wyjściowej do natarcia rozmieszcza się między pierwszym a drugim rzutem korpusu w odległości 12 - 18 km i zajmuje ono powierzchnię około 5 km².

Punkt obserwacyjny dowódcy korpusu armijnego wybierany jest na głównym kierunku uderzenia w odległości 2 - 2,5 km. ZSD znajduje się w odległości 5 - 6 km od SD zaś TPD korpusu w odległości 5 - 7 km.

SD korpusu zmienia się 2 - 3 razy - z reguły po wykonaniu poszczególnych zadań bojowych.

2. Łączność jest zasadniczym środkiem zabezpieczającym dowodzenie wojskami w czasie walki. Jedynie przy posiadaniu niezawodnie działającej łączności dowódca korpusu armijnego i jego sztab są w stanie dowodzić podległymi wojskami.

Obok dotychczasowych zadań, w obecnych warunkach działań bojowych łączność korpusu armijnego powinna dodatkowo zabezpieczyć:

- Ciągłe dowodzenie wojskami w warunkach rozśrodkowania bojowego korpusu ;
- możliwość dowodzenia i współdziałania korpusu przy wysokim tempie natarcia, tak w dzień jak i w nocy ;
- dowodzenie wojskami o dwa szczeble niżej ;
- możliwość dowodzenia i współdziałania jednocześnie z zasadniczego i zapasowego stanowiska dowodzenia ;
- trwałe i ciągłe dowodzenie wojskami podczas częstych zmian punktów dowodzenia ;
- ciągłość dowodzenia i współdziałania w czasie uderzeń atomowych nieprzyjaciela i jego chemicznych środków walki ;
- szybko i dokładnie powiadamianie wojsk o zagrożeniu atomowym ;
- dokładniejsze niż dotychczas maskowanie środków łączności, uniemożliwiający nieprzyjacielowi określenie miejsc punktów dowodzenia ;
- inżynierską rozbudowę i zabezpieczenie urządzeń łączności pod względem OPatom, OPchem, OPpoż oraz dezaktywację sprzętu łączności.

3. Dla organizacji łączności w korpusie armijnym mogą być stosowane podobnie jak i poprzednio wszystkie istniejące środki łączności: radio, radiolinie, środki przewodowe, ruchome i sygnalizacyjne, a także samoloty śmigłowe. Jednakże, rola, miejsce i znaczenie różnych środków łączności w zapewnieniu ciągłego dowodzenia wojskami w nowych warunkach ulega zmianie.

Łączność radiowa pozostaje nadal głównym środkiem łączności w natarciu. Uniejętne wykorzystanie różnych nowoczesnych środków radiowych i odpowiednio do potrzeb uzupełnienie ich innymi środkami łączności w pełni zabezpiecza dowodzenie, współdziałanie i powiadamianie wojsk korpusu armijnego w natarciu.

Łączność radioliniowa jest poważnym środkiem, który w czasie natarcia uzupełniając łączność przewodową zapewnia ciągłość dowodzenia, a w przyszłości może całkowicie zastąpić dalekosięzną łączność przewodową w korpusie armijnym - tak na podstawie wyjściowej, jak i w czasie samego natarcia.

Łączność przewodowa z jej najnowocześniejszymi technicznymi możliwościami /pozwalającymi między innymi na budowę linii w tempie 8 - 10 km na godzinę/ połączona ściśle z łącznością radiową zajmuje poważne miejsce w całości systemu łączności korpusu. Jednakże ze względu na charakter działania wojsk - organizacja jej i zabezpieczenie znacznie się komplikuje.

Łączność środkami ruchomymi w natarciu korpusu armijnego nabiera szerokiego zastosowania. Wykorzystanie samolotów łączności, a szczególnie śmigłowców znacznie podnosi wartość tego rodzaju łączności.

Dobrze przemyślana i na czas zorganizowana łączność - przy kompleksowym zastosowaniu wszystkich środków łączności - zapewni ciągłe dowodzenie wojskami korpusu armijnego w natarciu.

4. Dowódca korpusu armijnego ustalając system dowodzenia stawia równocześnie i zadania łączności. Szef sztabu korpusu armijnego daje wytyczne szefowi łączności do organizacji łączności i ponosi odpowiedzialność za jej działanie. Szef łączności jest bezpośrednio odpowiedzialny za organizację i zabezpieczenie łączności w korpusie. Praca szefa łączności korpusu armijnego winna opierać się na ścisłej współpracy z wydziałami sztabu, dowódcami rodzajów wojsk, szefami służb i szefem tyłów korpusu armijnego. W tym czasie, gdy dowódca armii stawia zadania dowódcy korpusu, szef łączności korpusu powinien otrzymać

ustnie wstępne zadanie od szefa łączności armii i od tego czasu rozpoczyna się jego praca nad zabezpieczeniem i organizacją łączności korpusu.

Szef łączności korpusu bierze udział w rekonesansie, opracowaniu planu przegrupowania i luzowania oraz planu współdziałania. Wskutek skrócenia czasu na opracowanie dokumentów bojowych, wynika konieczność reorganizacji pracy wydziału łączności korpusu i opracowania w krótkim czasie dokumentów łączności.

Można tego dokonać poprzez:

- wykonywanie rozliczenia sił i środków łączności bezpośrednio na schemacie łączności radiowej i mapie roboczej szefa łączności ;
- szerokie wykorzystywanie druków - szczególnie dla organizacji łączności radiowej /na przykład przy zastosowaniu druku konturów sieci radiowych, można wykonać schemat organizacji łączności radiowej KA 2 - 3 godziny szybciej/.

Po opracowaniu planu łączności przez szefa łączności, podpisaniu go przez szefa sztabu i zatwierdzeniu przez dowódcę korpusu armijnego - szef łączności korpusu, dywizji i pułku powinien zapoznać oficerów sztabu i dowódców rodzajów wojsk z planowaną organizacją łączności.

Po opracowaniu dokumentów planu łączności /lub w toku ich opracowywania/, szef łączności korpusu winien prowadzić praktyczne ćwiczenia dziennie-noce z radiotelegrafistami i telefonistami w terenie podobnym do rejonu przyszłych działań.

II. ORGANIZACJA ŁACZNOSCI RADIOWEJ W NATARCIU KORPUSU ARMIJNEGO NA ZAWCZASU PRZYGOTOWANĄ OBRONĘ NIEPRZYJACIELA

1. We współczesnej walce w warunkach zastosowania broni atomowej i chemicznej radiostacje będą w stanie zapewnić ciągłą łączność z oddziałami i związkami szybko pokonującymi przestrzenie porażone wybuchem atomowym oraz będąc dobrze zabezpieczone przed skutkami wybuchu atomowego nieprzyjaciela mają pełną możliwość zapewnienia dowodzenia i współdziałania.

Jednakże radiostacje pracujące w paśmie krótkofalowym, a także i radiostacje utrakrótkofalowe - mogą ulec zakłóceniu ze strony nieprzyjaciela, który znajduje się w obronie zawsze przygotowanej mając szeroko rozwiniętą łączność przewodową. Wychodząc z założenia, iż w korpusie armijnym w natarciu zasadniczym środkiem łączności jest radio, dowódca korpusu, szef sztabu, a w szczególności szef łączności - muszą się liczyć z częstymi zakłóceniami dokonywanymi przez nieprzyjaciela. Dlatego też konieczne jest zastosowanie wszystkich możliwych środków przeciwdziałających zakłóceniom nieprzyjaciela i uniemożliwiających przerwy w łączności.

Z naszej strony muszą być prowadzone aktywne i dywersyjne zakłócenia radiowe, szczególnie podczas odpierania kontrataków i przeciwuderzeń nieprzyjaciela.

Ilość pracujących radiostacji w wojskach znacznie wzrosła. I tak np. tylko w pasie natarcia korpusu armijnego w czasie walki o drugi pas obrony nieprzyjaciela /ze strony własnej i nieprzyjaciela/ będzie pracowało około 1000 radiostacji krótkofalowych i około 4050 utrakrótkofalowych.

Prawidłowy podział fal radiowych jest zasadniczym czynnikiem do uniknięcia wzajemnego przeszkadzania radiostacji własnych - szczególnie w krótkofalowym paśmie częstotliwości.

2. Nastąpiło szereg zmian zarówno w formach i sposobach prowadzenia walki, jak też i w środkach walki, to jest w technice wojennej. Zmiany takie występują również i w technice łączności. Wzrosły wymagania w stosunku do sprzętu radiowego.

Nowe radiostacje między innymi winna cechować:

- możliwość zabezpieczenia nieprzerwanej łączności w ruchu ;
- maksymalnie zmniejszone wymiary radiostacji przy równoczesnym zwiększeniu ich mocy ;
- łatwość posługiwania się nimi ;
- w niektórych stacjach możliwość retransmisji i pracy z dupliksem ;
- przystosowanie do zasilania z sieci elektrycznych pojazdów mechanicznych ;
- standaryzacja poszczególnych podzespołów sprzętu zasadniczego i pomocniczego ;
- przystosowanie do pracy literodrukiem ;

- możliwość pracy z wydzielonego punktu oraz połączenia z siecią przewodową SD i PO;
- przystosowanie niektórych typów radiostacji jako pelengatorów.

Celem zachowania tajemnicy prowadzonych rozmów za pomocą radia, w każdej radiostacji dywizyjnej /R-104/ oraz radiostacji średniej mocy konieczne jest zastosowanie automatycznych urządzeń kodowych lub szyfrowych.

Duża ilość sprzętu radiowego u wojskach spowoduje stopniowe przekazywanie obsługi radiowej tym wojskom, eliminując radiofonistów, a niekiedy i radiotelegrafistów.

Radiostacje pułkowe /R-105/ batalionowe /R-106/ i kompanijne /R-116/ mogą być odpowiednio do potrzeb dodatkowo przydzielane do DW, rozpoznania, czołgów i artylerii - jednakże niekoniecznie z obsługami. Możliwość dysponowania odpowiednią ilością sprzętu radiowego powinny posiadać: DP /DZ/ i KA.

3. W przyjętym systemie, łączność radiową zorganizowaną jak następuje:

- łączność dowodzenia: z przełożonym - w 10 kanałach / w tym 2 ultrakrótkofalowych/; z podległymi dywizjami - 11 kanałach; / w tym 4 ultrakrótkofalowych/; z pozostałymi elementami ugrupowania bojowego

- w 3 kanałach z odwołaniami: ogólnym, ppanc, i pdes;

- w 2 kanałach z KGA, AOPpanc i OArt;

- w 1 kanale z KGAPlot, OZR, OZap, OInż, pododdziałami wojsk chemicznych i patrolami dezometrycznymi

- łączność współdziałania - w 8 kanałach

- łączność powiadamiania - w 1 kanale /sieć armii/

- łączność tyłów - w 1 kanale /sieć armii/.

Należy podkreślić, iż wziętą pod uwagę KA nacierający na głównym kierunku armii.

4. Jednym z głównych obiektów napadu atomowego nieprzyjaciela mogą być sztaby związków taktycznych i operacyjnych, których położenie nieprzyjaciela jest w stanie dokładnie podkreślić w terenie za pomocą radionamierzenia.

Dlatego też, ażeby uniemożliwić nieprzyjacielowi wykrycie sztabu korpusu, radiostacje średniej mocy powinny znajdować się w znacznej odległości od miejsca pracy oficerów. - Tak na SD korpusu w odległości 2 - 4 km, zaś na PO od 0,5 do 2 km tak na podstawie wyjściowej, jak i w czasie walki.

Każda radiostacja średniej mocy, a także radiostacje typu dywizyjnego powinny mieć odpowiednią ilość kabla do pracy wydzielonego punktu.

Zmiany węzła łączności korpusu dokonuje się według zawczasu ułożonego planu. Plan ten winien określać również sposób przeniesienia środków radiowych w rejon nowego SD. Za najbardziej typowy wariant przenieszenia środków radiowych SD należy uznać taki, kiedy w obu położeniach przewiduje się:

- kierunek literodrukujący oraz kanał słuchowy sieci radiowej ze sztabem armii ;
- łączność literodrukującą i w kanałach słuchowych ze sztabem dywizji ;
- łączność współdziałania sieci związków skrzydłowych armii i w sieci współdziałania korpusu armijnego ;
- łączność powiadamiania.

5. W związku z wprowadzeniem nowej techniki oraz nowymi sposobami organizacji łączności radiowej w szkoleniu radiotelegrafistów należy dużą uwagę skoncentrować na:

- utrzymaniu łączności radiowej podczas nocnych walk ;
- zabezpieczeniu ciągłej łączności radiowej w ruchu ;
- utrzymaniu łączności różnymi sposobami podczas silnych zakłóceń spowodowanych przez nieprzyjaciela ;
- wprowadzeniu przyspieszonej wymiany radiowej mikrofonem ;
- umożliwieniu na radiostacjach średniej mocy, a niekiedy i małej mocy prowadzenia rozmów przez radio wydzielonych punktów oraz praktycznie zapoznanie się ze współpracą węzłów radiowego z przewodowym ;
- inżynierskim zabezpieczeniu sił i środków przed działaniem broni atomowej i chemicznej ;
- maskowaniu pracy radiostacji ;
- prowadzeniu rozpoznania radiowego.

W programach szkolenia piechoty, wojsk inżynieryjnych, chemicznych, pododdziałów rozpoznawczych, tyłowych, sanitarnych i wojsk samochodowych konieczne staje się uwzględnienie programu nauczania z obsługi i eksploatacji radiostacji kompanijnej, batalionowej a nawet i pułkowej.

III. ŁĄCZNOŚĆ RADIOLINIOWA

Łączność radioliniowa ma wiele cech dodatnich - jest ona trudna do podsłuchania i zakłócenia, dobrze pracuje tak w dzień, jak i w nocy, a wspólnie z systemem łączności przewodowej i radiowej stanowi pewny i niezawodny środek łączności.

W korpusie armijnym na obecnym etapie wymagań dowodzenia i rozwoju techniki łączności konieczne jest posiadanie stacji radioliniowej typu armijnego tak dla łączności z przełożonym, jak i z podwładnymi dowódcami i sztabami dywizji oraz sąsiadami. Celowe byłoby również wykorzystanie tych stacji jako wstawek do linii przewodowej. Powinny one być przewoźne lub przenośne i pracować w dwóch kanałach telefonicznych /NCz i WCz/ i dwóch kanałach telegraficznych o zasięgu 25-30 km.

Ilość stacji w plutonie radiolinii i kompanii przewodowej batalionu łączności KA^w zależności od przeznaczenia mogła by wynosić:

- 3 stacje przewoźne na PO dowódcy KA ;
- 10 stacji na SD korpusu / 5 przewoźnych i 5 przenośnych/;
- 3 stacje przenośne na ZSD korpusu ;
- 2 stacje przewoźne na oś łączności korpusu.

W każdej dywizji powinno być 3 stacje - 1 na PO dowódcy dywizji i 2 na SD /2 przewoźne i 1 przenośna/.

Posiadanie w KA takiej ilości stacji radioliniowych pozwoliło by na zdublowanie łączności przewodowej na podstawie wyjściowej do natarcia w systemie SD, ZSD i PO, zaś w natarciu na ograniczenie budowy linii polowych, zabezpieczając łączność na osi i kierunkach tak z SD, jak i PO.

Na podstawie danych teoretycznych i doświadczeń praktycznych łączność radioliniowa jest poważnym środkiem, który w przyszłości może zastąpić dalekosiężną łączność przewodową KA zarówno na podstawie wyjściowej jak i w czasie samego natarcia.

IV. ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI PRZEWODOWEJ W NATARCIU KORPUSU ARMIJNEGO NA ZAWCZASU PRZYGOTOWANĄ OBRONĘ NIEPRZYJACIELA

1. Łączność przewodowa jest podstawowym środkiem zabezpieczającym dowodzenie wojskami i współdziałanie na podstawie wyjściowej do natarcia, zaś w połączeniu z łącznością radioliniową może w poważnym stopniu zabezpieczyć w dowodzenie wojskami podczas przełamywania głównego pasa obrony. Odgrywa ona również poważną rolę po wykonaniu zadania dnia przez korpus. Szeroko stosuje się ją podczas odpiierania kontrataków i przeciwwuderzeń nieprzyjaciela. Szczególne znaczenia nabiera ona wówczas, gdy nieprzyjaciel stosuje aktywne zakłócenia radiowe i rozporządza silnym rozpoznaniem pelengacyjnym.

Ze względu na niektóre cechy dodatnie łączności przewodowej nie należy jeszcze obecnie zupełnie z niej zrezygnować w natarciu korpusu armijnego.

2. Aby z powodzeniem można było w dalszym ciągu wykorzystywać przewodowy system łączności, konieczne jest wprowadzenie pewnych zasadniczych technicznych ulepszeń, które zwiększyłyby jej taktyczne znaczenie. Ulepszenia techniczne i organizacyjne powinny pójść w kierunku:

- wprowadzenia mechanicznych urządzeń do rozwijania linii ;
- zastosowania stacji radioliniowych i radiotelefonów w systemie łączności przewodowej ;
- wyposażenia patroli budowlanych w przenośne aparaty do wykrywania uszkodzeń na liniach ;
- uzyskania lepszej niż dotychczas warstwy izolacyjnej kabla polowego ;
- zastosowania wzmacniaków ;
- wykonywania złącz nie ręcznie a mechanicznie ;
- stosowania do budowy linii kabla jednorazowego użytku.

Wprowadzenie tych ulepszeń znacznie podniesie żywotność łączności przewodowej i pozwoli na zmniejszenie stanu osobowego, a zarazem wzrośnie tempo budowy linii do 8 - 10 km na godzinę.

3. Organizacja łączności przewodowej jest rozpatrywana według dwóch wariantów. W obu wypadkach system łączności przewodowej jest ściśle połączony z łącznością radioliniową.

Pierwszy wariant przewiduje organizację łączności przewodowej według dotychczasowych zasad, z tym, że została ona uzupełniona radioliniami w toku natarcia. Oś łączności korpusu budowana jest na całą głębokość głównego pasa obrony nieprzyjaciela do nowego SD, dalej zaś opiera się wyłącznie na stacjach radioliniowych. Łączność w systemie PO zabezpieczana jest kablem telefonicznym na podstawie wyjściowej do natarcia podczas wprowadzania do walki drugich rzutów i odpierania kontrataków oraz dublowana jest radioliniami. Łączność przewodową ze sztabami dywizji i pozostałymi elementami ugrupowania bojowego korpusu utrzymuje się tylko na podstawie wyjściowej do natarcia, podczas wprowadzania do walki drugiego rzutu KA /tylko ze sztabami dywizji po wykonaniu zadania dnia - w pozostałych wypadkach organizowana jest łączność radioliniowa/.

Drugi wariant zakłada całkowite przejście na łączność radioliniową. System łączności przewodowej jest rozbudowany tylko na podstawie wyjściowej do natarcia po linii SD i PO oraz po wykonaniu zadania dnia korpusu. W łączności radioliniowej zastosowano podane w poprzednim rozdziale stacje radioliniowe, przy pomocy których utrzymano łączność na podstawie wyjściowej do natarcia w systemie SD, ZSD, PO i z sąsiadami. W toku natarcia - na osi i kierunkach łączność po linii SD i PO.

V. ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI ŚRODKAMI RUCHOMYMI I ŚMIGŁOWCAMI ŁĄCZNOŚCI KORPUSU ARMIJNEGO W NATARCIU NA ZAWCZASU PRZY- GOTOWANĄ OBRONĘ NIEPRZYJACIELA

1. Łączność środkami ruchomymi i śmigłowcami nabiera szczególnego znaczenia w czasie przegrupowania i luzowania. Dużą rolę odgrywa ona również i w natarciu, a w niektórych etapach walki może

stanowić obok radia zasadniczy środek łączności.

Celem zabezpieczenia łączności środkami ruchomymi w korpusie armijnym powinno być 3 - 5 kompletów składnic meldunkowych i 2 - 3 obsługi do organizacji i przygotowania lądowisk. GSM korpusu rozmieszcza się w odległości 1 - 2 km, a lądowisko w odległości 2 - 3 km od SD korpusu. Lądowisko winno być tak rozmieszczone w terenie, ażeby mogło ono być użyteczne tak dla SD, jak i ZSD.

Składnice meldunkowe poszczególnych punktów dowodzenia powinny posiadać następującą ilość środków ruchomych:

- GSM 4 - 11.;
- ZSM 3 - 4 ;
- WSM 5 - 6 ;
- TSM 2 - 3 ;
- SM przy PO dcy KA - 2-3 środki /niezawsze jest organizowana/.

Smigłowcy łączności powinny posiadać na swym pokładzie radiostacje, przy pomocy których załoga mogłaby porozumieć się z dowódcami i sztabami znajdującymi się w grupie. Wszystkie smigłowcy utrzymują stałą łączność radiową z SD korpusu.

2. System łączności środkami ruchomymi i smigłowcami na podstawie wyjściowej do natarcia opiera się na zorganizowanych SM i lądowiskach rozmieszczonych przy poszczególnych punktach dowodzenia. Wykorzystywane są w zasadzie środki ruchome, mniej smigłowce.

W czasie natarcia system łączności środkami ruchomymi i smigłowcami z zasady powinien być oparty na osi przez organizację WSM i lądowisk w rejonie projektowanego następnego SD.

Ilość dostarczanej dokumentacji bojowej za pomocą środków ruchomych w czasie walki w chwili obecnej /porównując do ostatniej wojny/ znacznie zmalała. Przyczyniło się do tego wprowadzenie w wydziale operacyjnym korpusu armijnego etatowych oficerów łącznikowych, a także smigłowców, które w zasadzie będą wykorzystywane przez oficerów sztabu i oficerów łącznikowych, a w minimalnym stopniu przez łączników.

Jednak ożywiona wymiana dokumentów bojowych nastąpi na SM po wykonaniu zadania dnia, kiedy to w zasadzie sztaby najczęściej wykonują dokumentów bojowych i przesyłają je ruchomymi środkami łączności.

VI. WYMAGANA ILOSC SIŁ I ŚRODKÓW ŁĄCZNOŚCI KORPUSU ARMIJNEGO W NATARCIU NA ZAWCZASU PRZYGOTOWANĄ OBRONĘ NIEPRZYJACIELA.

Treść ściśle tajna - będzie podana w referacie na konferencji.

ZAKONCZENIE

Opracowany na podstawie powyższych tez referat nie będzie miał na celu omówienia całokształtu zagadnień związanych z organizacją łączności korpusu armijnego w natarciu, lecz tylko poruszy niektóre zagadnienia.

Zagadnienia te, najbardziej aktualne na obecnym etapie, w katedrach poddaje pod dyskusję, celem wymiany poglądów i ustalenia kierunku dalszych prac naukowo-badawczych w ogóle.

Nie-wykluczona jest możliwość, że niektóre z nie poruszanych w referacie zagadnień wymagać będą szczegółowego opracowania. Wysłunięcie takich zagadnień przez uczestników konferencji niewątpliwie przyczyni się do rozszerzenia omawianej problematyki, wzbogacenia dyskusji i pełniejszego osiągnięcia celów konferencji.

OPRACOWAŁ

SZEF KATEDRY ORGANIZACJI

ŁĄCZNOŚCI ASG

G Ł A B - ppłk

R E F E R A T
KATEDRY TAKTYKI TYŁÓW

"OCHRONA I OBRONA TYŁÓW TAKTYCZNYCH
W NATARCIU "

Referat - jako referat sekcyjny - podejmuje niektóre zagadnienia ochrony i obrony tyłów, nie omówione w organizacji tyłów w referacie głównym Katedry Taktyki Tyłów na temat: „Zabezpieczenie materiałowe, techniczne i medyczne natarcia korpusu armijnego na zawczasu przygotowaną obronę nieprzyjaciela”.

Referat omawia w ogólnych zarysach niektóre zagadnienia z ochrony i obrony tyłów taktycznych, zwłaszcza obrony przeciwatomowej, w natarciu w warunkach stosowania nowych środków walki.

Celem referatu jest poruszenie problemów organizacji ochrony i obrony tyłów, w szczególności obrony przeciwatomowej oraz problemów powstających w związku ze stosowaniem przez nieprzyjaciela na obiekty tyłowe broni atomowej i innych nowych środków walki.

Na początku referatu wskazano na zwiększenie się zakresu oddziaływania nieprzyjaciela na tyły wojsk nacierających na skutek stosowania broni atomowej, chemicznej i bakteriologicznej. Pojawienie się tych broni wywołuje konieczność wprowadzania i stałego doskonalenia nowych, nie stosowanych dotychczas i bardziej efektywnych przedsięwzięć w zakresie ochrony i obrony tyłów.

Na tle ogólnych zadań w zakresie obrony i ochrony tyłów taktycznych, w referacie podkreśla się, że nawet w warunkach stosowania nowych środków walki nie należy zapominać o znaczeniu obrony przeciwlotniczej tyłów dywizji /składów dywizyjnych/ oraz o znaczeniu obrony tyłów w toku natarcia w głębi obrony nieprzyjaciela przed działaniem drobnych grup nieprzyjaciela. Przy organizacji obrony przeciwlotniczej powstaje problem zabezpieczenia artylerią przeciwlotniczą składów dywizyjnych /DPZ/, oddalonych /w czasie znajdowania się na podstawach wyjściowych do natarcia/ około 30 - 40 km od przedniej linii wojsk, a tym samym znajdujących się poza zasięgiem dywizyjnej, a nawet i korpusnej grupy artylerii przeciwlotniczej.

W natarciu w warunkach stosowania nowych środków walki na czoło wszystkich przedsięwzięć w zakresie ochrony i obrony tyłów taktycznych wysuwają się przedsięwzięcia w zakresie obrony przeciwatomowej tyłów, związane z przedsięwzięciami

w zakresie obrony przeciwochemicznej i przeciwbakteriologicznej.

W referacie zwraca się uwagę na takie momenty, mające ważny wpływ na organizację obrony przeciwatomowej tyłów we współczesnym natarciu jak:

1. Duży promień rażenia bomby atomowej wymaga rozśrodkowania rozmieszczenia jednostek i urządzeń tyłowych, a nawet ich poszczególnych elementów, a jednocześnie głębokie ugrupowania bojowe wojsk korpusu i wielkie nasycenie techniką ogranicza przestrzeń konieczną dla rozśrodkowania tyłów na podstawach wyjściowych korpusu w wyznaczonym pasie natarcia.
2. Ochrona jednostek i urządzeń tyłowych przed działaniem wybuchu bomby atomowej wymaga wykonania schronów /w tym schronów typu ciężkiego dla urządzeń medycznych/ i ukryć dla tyłowego punktu dowodzenia, dla ludzi, sprzętu oraz zapasów materiałowych, a więc wymaga wielkiej ilości prac pracochłonnych, nie dających się wypełnić wykonać w krótkim okresie organizacji natarcia środkami ręcznymi, jakimi dotychczas były taktyczne rozpraszające i natomiast środkami mechanizacji prac ziemnych tyły taktyczne nie dysponują.
3. Możliwość szerokiego stosowania przez nieprzyjaciela zwłaszcza przy odejściu bojowych środków promieniotwórczych, bojowych środków trujących, a nawet środków bakteriologicznych, szczególnie dotkliwie oddziałujących na ludzi i zapasy żywności - wymaga umiejętności i ciągłości w prowadzeniu rozpoznania promieniotwórczego, rozpoznania chemicznego i entomologicznego /bakteriologicznego/. W tym celu konieczne jest posiadanie w jednostkach i urządzeniach tyłowych odpowiednio wyszkolonego i wyposażonego personelu w różnego rodzaju nowe środki dla prowadzenia wszystkich rodzajów rozpoznania.
4. Konieczność szybkiej likwidacji skutków napadu atomowego, chemicznego i bakteriologicznego na rejonach rozmieszczenia urządzeń tyłowych i zapasów materiałowych wymaga od kierowniczych organów tyłowych - szybkiego organizowania koniecznych przedsięwzięć, wymagających pomocy dowódców ogólnowojskowych, a od wykonawców służby tyłów - umiejętności likwidowania tych skutków napadu, umiejętności pracy w terenie skażonym oraz przeprowadzenia koniecznej dezaktywacji środków materiałowych nie mówiąc

już o dezaktywacji sprzętu i zabiegach sanitarnych. Wszystkie te przedsięwzięcia powinny być tak organizowane i przeprowadzone, ażeby nie dopuścić do przerwy w zabezpieczeniu materiałowym walki, w dowozie zaopatrzenia i w obsłudze wojsk.

W wyniku rozważań tych zagadnień w referacie wysuwa się szereg wniosków, będących jedną z prób rozwiązania niektórych problemów, takich jak np.: posiadanie na tyłowym punkcie dowodzenia stałego posterunku dozometrycznego wraz z obserwatorami wyszkolonymi przez służbę medyczną pod względem entomologicznym; szerokie wykerzystanie zasłon terenowych przez tyły; zmniejszenie ilości prac ziemnych przez określanie realnie najniezbędniejszych kolejnych prac ziemnych w zakresie ukrycia typu polowego dla tyłowego punktu dowodzenia, ludzi, urządzeń tyłowych / w zakresie potrzebnym im do pracy / oraz tylko części środków transportowych z cennym ładunkiem, a przede wszystkim z ruchomą rezerwą środków materiałowych; konieczność przydzielania przez dowódcę sił i środków dla wykonania niezbędnych prac ziemnych w rejonie rozmieszczenia tyłów; konieczność szkolenia stanu osobowego tyłów w zakresie umiejętnego wykorzystania urządzeń inżynierskich pozostawianych przez wojska własne względnie nieprzyjaciela.

W podsumowaniu przeprowadzonych rozważań, w referacie wskazuje się, że wymagają przedyskutowania i wymiany poglądów takie zagadnienia, jak:

- konieczny stopień rozśrodkowania urządzeń tyłowych oraz ich ukrycia w okresie organizacji /przygotowania/ w toku natarcia;
- wyznaczenie rejonów zapasowych dla urządzeń tyłowych na podstawie wyjściowej do natarcia oraz marszrut prowadzących do nich;
- minimalna powierzchnia dla rozmieszczenia poszczególnych urządzeń tyłowych pułku i dywizji w warunkach stosowania nowych środków walki;
- zakres prac inżynierskich dla ukrycia poszczególnych urządzeń tyłowych i związane z tym zagadnienie dowozu materiałów oraz mechanizacji prac;
- ilość dozometrystów w poszczególnych urządzeniach tyłowych oraz sposób ich wyposażenia i szkolenia;

- zabezpieczenie składów dywizyjnych /DPZ/ artylerią przeciwlotniczą;
- sposób organizowania ochrony i obrony tyłów taktycznych /czy w sposób scentralizowany, czy w sposób decentralizowany - a więc według grup obiektów, czy też według pojedynczych obiektów/;
- organizacja rozpoznania bakteriologicznego, zwłaszcza w rejonie DPZ;
- zmiany w dokumentacji w zakresie ochrony i obrony tyłów.

REFERAT OPRACOWAŁ

zespół SZEF KATEDRY TAKTYKI TYŁÓW

WISNIEWSKI

plk

Wykonano w 280 egz

II/

**Rozesłano uczestnikom Konferencji
Naukowo-Teoretycznej ASG w/g spec.
rozdzielnika.**

**druk. zespół maszynistek
nr ks.2700/W**